

รายงาน
สถานการณ์
ทางสังคม
จังหวัดน่าน

2565

สำนักงานพัฒนาสังคมและความมั่นคง
ของมนุษย์จังหวัดน่าน

คำนำ

สำนักงานพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จังหวัดน่าน ได้จัดทำรายงานสถานการณ์ทางสังคมจังหวัดน่าน ประจำปี ๒๕๖๕ โดยการรวบรวมข้อมูลกลุ่มเป้าหมายจากหน่วยงานต่างๆ ในจังหวัดน่าน ประกอบด้วย ข้อมูลทั่วไปของจังหวัด ข้อมูลคุณภาพชีวิตของประชาชนจังหวัดน่าน ข้อมูลเชิงกลุ่มเป้าหมาย ข้อมูลเชิงประเด็น ข้อมูลจากระบบสารสนเทศของกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ (พม.) ข้อมูลด้านสังคมจากหน่วยงานแวดล้อมกระบวนการ ข้อมูลที่บ่งชี้สถานการณ์ทางสังคม เพื่อนำไปใช้เป็นข้อมูลประกอบการพิจารณากำหนดนโยบาย มาตรการ และขับเคลื่อนงานตามภารกิจของกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ เป็นเครื่องมือในการดำเนินงานสำหรับผู้บริหารทั้งส่วนกลางและส่วนภูมิภาค และจังหวัด ในการวางแผนเชิงนโยบาย การพัฒนาพื้นที่ให้สอดคล้องกับสภาพปัญหาสังคมในปัจจุบัน รวมทั้งวิเคราะห์สภาพปัญหาที่สอดคล้องกับบริบทและความเปลี่ยนแปลงอาจเกิดขึ้นต่อไปในอนาคต

สำนักงานพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จังหวัดน่าน ขอขอบคุณหน่วยงานต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง และหวังเป็นอย่างยิ่งว่ารายงานฉบับนี้จะเป็นประโยชน์ในการจัดทำแผนงาน/โครงการด้านสังคม ของจังหวัดน่าน รวมทั้งผู้ที่สนใจโดยทั่วไป

สำนักงานพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จังหวัดน่าน

กรกฎาคม ๒๕๖๕

สารบัญ

เรื่อง	หน้า
บทที่ ๑ บทนำ	
๑.๑ หลักการและเหตุผล	๑
๑.๒ วัตถุประสงค์	๒
๑.๓ วิธีดำเนินงาน	๒
๑.๔ ผลที่คาดว่าจะได้รับ	๒
บทที่ ๒ ข้อมูลพื้นฐานในพื้นที่รับผิดชอบของจังหวัดน่าน	
๒.๑ ที่ตั้งและอาณาเขต	๓
๒.๒ ลักษณะภูมิประเทศ	๔
๒.๓ ลักษณะภูมิอากาศ	๕
๒.๔ ด้านการปกครอง	๕
๒.๕ ด้านประชากร	๖
๒.๖ ด้านศาสนา ประเพณี วัฒนธรรมและชาติพันธุ์	๗
๒.๗ ด้านสาธารณสุข	๑๐
๒.๘ ด้านการศึกษา	๑๑
๒.๙ ด้านแรงงาน	๑๒
๒.๑๐ ด้านที่อยู่อาศัย	๑๓
๒.๑๑ ด้านเศรษฐกิจ	๑๓
๒.๑๒ ด้านเครือข่าย	๑๕
บทที่ ๓ สถานการณ์กลุ่มเป้าหมายทางสังคมระดับจังหวัด	
๑) กลุ่มเด็ก	๑๖
๒) กลุ่มเยาวชน	๑๗
๓) กลุ่มสตรี	๑๗
๔) กลุ่มครอบครัว	๑๘

เรื่อง	หน้า
๕) กลุ่มผู้สูงอายุ	๑๘
๖) กลุ่มคนพิการ	๑๙
๗) กลุ่มผู้ด้อยโอกาส	๒๐
บทที่ ๔ สถานการณ์เชิงประเด็นทางสังคมในระดับจังหวัด	
๔.๑ สถานการณ์กลุ่มเปราะบางรายครัวเรือน	๒๑
๔.๒ สถานการณ์ภายใต้การระบาดของ COVID - ๑๙	๒๓
บทที่ ๕ การวิเคราะห์และจัดลำดับความรุนแรงของสถานการณ์ทางสังคมจังหวัด	๒๕
บทที่ ๖ บทสรุปและข้อเสนอแนะ	
๖.๑ บทสรุป	๓๐
๖.๒ ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย	๓๒
๖.๓ ข้อเสนอแนะเชิงปฏิบัติระดับจังหวัด	๓๒

สารบัญตาราง

	หน้า
ตารางที่ ๒.๑ แสดงที่ตั้งและอาณาเขตของพื้นที่จังหวัดน่าน	๔
ตารางที่ ๒.๒ แสดงจำนวนเขตการปกครองพื้นที่จังหวัดน่าน	๕
ตารางที่ ๒.๓ แสดงจำนวนประชากรจังหวัดน่าน	๖
ตารางที่ ๒.๔ แสดงจำนวนหน่วยบริการสาธารณสุขภาครัฐและภาคเอกชน จังหวัดน่าน	๑๐
ตารางที่ ๒.๕ แสดงจำนวนประชากรต่อแพทย์ จังหวัดน่าน	๑๐
ตารางที่ ๒.๖ แสดงข้อมูลสาเหตุการตาย ๕ อันดับแรกจากโรคต่างๆ จังหวัดน่าน	๑๐
ตารางที่ ๒.๗ แสดงจำนวนนักเรียนนักศึกษาในระบบ	๑๑
ตารางที่ ๒.๘ แสดงจำนวนสถานศึกษาในระบบ นอกกระบบ	๑๑
ตารางที่ ๒.๙ แสดงจำนวนผู้เรียนนอกระบบโรงเรียน ปีการศึกษา ๒๕๖๐-๒๕๖๔	๑๒
ตารางที่ ๒.๑๐ แสดงภาวะการมีงานทำของประชากรจังหวัดน่าน	๑๒
ตารางที่ ๒.๑๑ จำนวนคนต่างด้าวที่ได้รับอนุญาตทำงานคงเหลือ พ.ศ.๒๕๕๙-๒๕๖๔ จังหวัดน่าน	๑๒
ตารางที่ ๒.๑๒ แสดงจำนวนชุมชนของจังหวัดน่าน	๑๓
ตารางที่ ๒.๑๓ แสดงการขยายตัวของผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัด	๑๓
ตารางที่ ๒.๑๔ แสดงผลิตภัณฑ์จังหวัดต่อหัว (GPP per capita)	๑๓
ตารางที่ ๒.๑๕ แสดงรายได้เฉลี่ยต่อเดือนต่อครัวเรือนของจังหวัด พ.ศ.๒๕๖๐-๒๕๖๔	๑๔
ตารางที่ ๒.๑๖ แสดงหนี้สินเฉลี่ยต่อครัวเรือนจำแนกตามวัตถุประสงค์ของการกู้ยืม	๑๔
ตารางที่ ๒.๑๗ แสดงจำนวนองค์กรภาคีเครือข่าย	๑๕
ตารางที่ ๓.๑ แสดงสถานการณ์เด็ก จังหวัดน่าน	๑๖
ตารางที่ ๓.๒ แสดงสถานการณ์เยาวชน จังหวัดน่าน	๑๗
ตารางที่ ๓.๓ แสดงสถานการณ์กลุ่มสตรี จังหวัดน่าน	๑๗
ตารางที่ ๓.๔ แสดงสถานการณ์กลุ่มครอบครัว จังหวัดน่าน	๑๘
ตารางที่ ๓.๕ แสดงสถานการณ์ผู้สูงอายุ จังหวัดน่าน	๑๘
ตารางที่ ๓.๖.๑ แสดงสถานการณ์คนพิการ จังหวัดน่าน	๑๙
ตารางที่ ๓.๖.๒ แสดงจำนวนคนพิการจำแนกตามสาเหตุความพิการ จังหวัดน่าน	๑๙
ตารางที่ ๓.๖.๓ แสดงจำนวนคนพิการจำแนกตามประเภทความพิการ จังหวัดน่าน	๒๐
ตารางที่ ๓.๗ แสดงสถานการณ์กลุ่มผู้ด้อยโอกาส จังหวัดน่าน	๒๐

สารบัญตาราง

	หน้า
ตารางที่ ๔.๑.๑ ตารางแสดงกลุ่มคนเป้าหมายตามฐานข้อมูลระบบการพัฒนาคนแบบชี้เป้า TP MAP	๒๑
ตารางที่ ๔.๑.๒ ตารางแสดงข้อมูลครัวเรือนเปราะบางจังหวัดอำนาจเจริญ	๒๒
ตารางที่ ๔.๒.๑ ตารางแสดงสถานการณ์แพร่ระบาดของ COVID-๑๙ พื้นที่จังหวัดน่าน	๒๓
ตารางที่ ๔.๒.๒ ตารางแสดงข้อมูลการได้รับวัคซีนป้องกันโรคโควิด ๑๙ พื้นที่จังหวัดน่าน	๒๔
ตารางที่ ๔.๒.๓ ตารางแสดงข้อมูลการให้ความช่วยเหลือผู้ได้รับผลกระทบจากสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรค COVID-๑๙ พื้นที่จังหวัดน่าน	๒๔
ตารางที่ ๕.๑.๑ แสดงผลการจัดลำดับความรุนแรงของสถานการณ์ทางสังคมจังหวัด กลุ่มเด็ก	๒๕
ตารางที่ ๕.๑.๒ แสดงผลการจัดลำดับความรุนแรงของสถานการณ์ทางสังคมจังหวัด กลุ่มเยาวชน	๒๖
ตารางที่ ๕.๑.๓ แสดงผลการจัดลำดับความรุนแรงของสถานการณ์ทางสังคมจังหวัด กลุ่มสตรี	๒๖
ตารางที่ ๕.๑.๔ แสดงผลการจัดลำดับความรุนแรงของสถานการณ์ทางสังคมครอบครัว	๒๖
ตารางที่ ๕.๑.๕ แสดงผลการจัดลำดับความรุนแรงของสถานการณ์ทางสังคมจังหวัดกลุ่มผู้สูงอายุ	๒๗
ตารางที่ ๕.๑.๖ แสดงผลการจัดลำดับความรุนแรงของสถานการณ์ทางสังคมจังหวัด กลุ่มคนพิการ	๒๘
ตารางที่ ๕.๑.๗ แสดงผลการจัดลำดับความรุนแรงของสถานการณ์ทางสังคมจังหวัด กลุ่มด้อยโอกาส	๒๘

สารบัญแผนภูมิ

หน้า

แผนภูมิที่ ๒.๑ แสดงจำนวนประชากรเฉพาะผู้มีสัญชาติไทย

๖

ส่วนที่ ๑

บทนำ

๑.๑ หลักการและเหตุผล

ตามพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี พ.ศ. ๒๕๔๖ มีสาระสำคัญเกี่ยวข้องกับการบูรณาการ โดยกำหนดว่า “ในกรณีที่ภารกิจใดมีความเกี่ยวข้องกับหลายส่วนราชการหรือเป็นภารกิจที่ใกล้เคียงหรือต่อเนื่องกัน ให้ส่วนราชการที่เกี่ยวข้องนั้นกำหนดแนวทางปฏิบัติราชการเพื่อให้เกิดการบริหารราชการแบบบูรณาการร่วมกัน โดยมุ่งให้เกิดผลสัมฤทธิ์ต่อภารกิจของรัฐ” (มาตรา ๑๐ วรรค ๑) ในทางปฏิบัติแม้ว่าจะมีความพยายามในการบริหารแบบบูรณาการในภารกิจที่มีความสำคัญหลายเรื่อง แต่ยังคงปัญหาความซ้ำซ้อนในการปฏิบัติในหลายๆ ภารกิจ เป็นผลให้เป็นการสิ้นเปลืองทรัพยากรเป็นอย่างมาก การปฏิรูประบบงบประมาณประเทศจาก “ระบบงานงบประมาณเชิงยุทธศาสตร์” สู่ “ระบบงบประมาณเชิงพื้นที่” (Area-Based Budgeting : ABB) ซึ่งเป็นแนวคิดของการทำงบประมาณ แบบมีส่วนร่วม (Participatory Budgeting) โดยมีการฟังเสียงประชาชนในพื้นที่ มีกระบวนการทำแผนพัฒนาจากล่างขึ้นบนตั้งแต่แผนชุมชนจนถึงแผนจังหวัด และให้หน่วยงานทั้งภูมิภาคและท้องถิ่นร่วมกันกลั่นกรอง ทำให้งบประมาณสามารถใช้ให้ตรงกับปัญหาความต้องการของคนในพื้นที่ได้อย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้น ซึ่งเป็นทั้งกระบวนการเพิ่มประสิทธิภาพประสิทธิผลการใช้งบประมาณแผ่นดิน การมีส่วนร่วมของประชาชน ในการบริหารจัดการตนเอง การสร้างความโปร่งใสและธรรมาภิบาล การควบคุมพฤติกรรมนักการเมืองโดยประชาชนในพื้นที่และการบูรณาการการทำงานของหน่วย Function และหน่วย Area ที่อยู่ในพื้นที่ร่วมกันซึ่งตามแผนปฏิรูปกำหนดให้เริ่มตั้งแต่ปีงบประมาณ ๒๕๔๘

สำนักงานพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จังหวัดน่าน ในฐานะหน่วยงานด้านสังคมที่สำคัญในการขับเคลื่อนงานด้านสังคม พิทักษ์และคุ้มครองสิทธิแก่กลุ่มเป่าหมาย เช่น เด็ก เยาวชน สตรี คนพิการ ผู้สูงอายุ และผู้ด้อยโอกาส เป็นต้น เพื่อให้ประชาชนได้รับบริการด้านสังคมจากหน่วยงานรัฐ และภาคเอกชน และสามารถดำรงชีวิตในสังคมได้อย่างมีศักดิ์ศรีรวมทั้งผลักดันให้เกิดการป้องกันและแก้ไขปัญหาสังคมและพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชน เพื่อมุ่งสู่สังคมคุณภาพบนพื้นฐานความรับผิดชอบร่วมกันสำนักงานพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จังหวัดน่าน จึงได้จัดทำรายงานสถานการณ์ทางสังคมจังหวัดน่าน ประจำปีพ.ศ. ๒๕๖๕ ขึ้น เพื่อรวบรวม วิเคราะห์สังเคราะห์ข้อมูลด้านสังคมในจังหวัด ประกอบด้วยสถิติการให้บริการที่เป็นปัจจุบัน ทันต่อสถานการณ์ ครอบคลุมทั้งข้อมูลเชิงกลุ่มเป่าหมาย ข้อมูลเชิงประเด็น ข้อมูลจากระบบสารสนเทศของกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ ข้อมูลด้านสังคมจากหน่วยงานแวดล้อมกระบวนการ ข้อมูลที่บ่งชี้ถึงสถานการณ์ทางสังคมตัวชี้วัดที่เป็นสากล รวมทั้งสถานการณ์ทางสังคมอื่นๆที่เกี่ยวข้อง และข้อเสนอแนะในการป้องกัน แก้ไขปัญหาทั้งในเชิงนโยบายและปฏิบัติอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล

๑.๒ วัตถุประสงค์

- ๑.๒.๑ เพื่อรวบรวม วิเคราะห์ และจัดทำรายงานสถานการณ์ทางสังคมที่เกิดขึ้นในเขตพื้นที่จังหวัดน่าน
- ๑.๒.๒ เพื่อคาดการณ์แนวโน้มสถานการณ์ทางสังคมและผลกระทบในเขตพื้นที่รับผิดชอบของจังหวัดน่าน
- ๑.๒.๓ เพื่อเสนอแนะแนวทางในการแก้ไขปัญหาทางสังคมในพื้นที่รับผิดชอบของจังหวัดน่าน

๑.๓ วิธีการดำเนินงาน

- ๑.๓.๑ มีหนังสือชี้แจงแนวทางและกำหนดรูปแบบการจัดทำรายงานสถานการณ์ทางสังคมในระดับจังหวัด ประจำปี ๒๕๖๕
- ๑.๓.๒ สำนักงานพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ จัดทำรายงานสถานการณ์ทางสังคมในระดับจังหวัด
- ๑.๓.๓ นำเสนอรายงานให้สำนักงานส่งเสริมและสนับสนุนวิชาการ ๑-๑๑ เพื่อนำข้อมูลไปจัดทำรายงานสถานการณ์ทางสังคมระบบกลุ่มจังหวัดและขับเคลื่อนโครงการระดับจังหวัดกลุ่มจังหวัด
- ๑.๓.๔ ประชุมถอดบทเรียนการจัดทำรายงานสถานการณ์ทางสังคมจังหวัด ประจำปี ๒๕๖๕
- ๑.๓.๕ เผยแพร่และประชาสัมพันธ์การนำไปใช้ประโยชน์ผ่านช่องทางต่างๆ

๑.๔ ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

- ๑.๔.๑ มีข้อมูลสถานการณ์ทางสังคมระดับจังหวัดที่ครอบคลุมทุกกลุ่มเป้าหมาย สามารถใช้ประโยชน์ในการป้องกัน และแก้ไขปัญหาสังคม
- ๑.๔.๒ หน่วยงานระดับท้องถิ่นและระดับจังหวัด สามารถนำข้อมูลในพื้นที่ไปใช้ในการกำหนดนโยบาย แผนงาน โครงการ ในการคุ้มครอง ป้องกัน และแก้ไขปัญหาทางสังคมในระดับพื้นที่ และหน่วยงานระดับกระทรวง สามารถนำข้อมูลในภาพรวมไปใช้ประโยชน์วิเคราะห์สถานการณ์ปัญหาทางสังคมที่สำคัญและกำหนดนโยบาย แผนงานในการป้องกันและแก้ไขปัญหาสังคมภาพรวมต่อไป

บทที่ ๒

ข้อมูลทั่วไปของจังหวัด

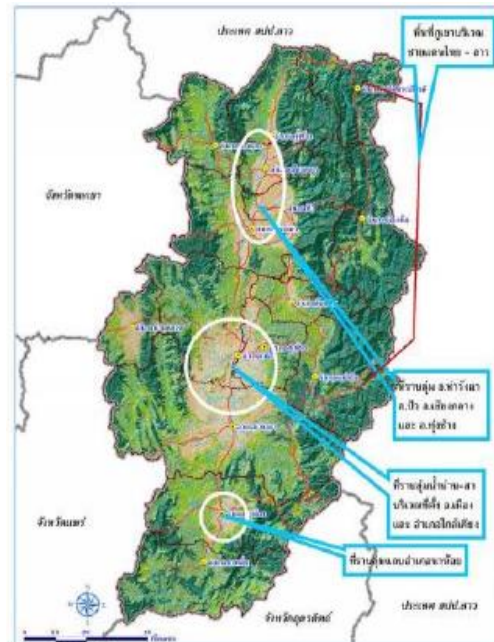
จังหวัดน่าน เป็นจังหวัดในภาคเหนือของประเทศไทย อยู่ห่างจากกรุงเทพมหานคร ประมาณ ๖๖๘ กิโลเมตร มีชื่อเรียกในพงศาวดารว่า

“นันทบุรี” เมืองน่านในอดีตเป็นนครรัฐเล็กๆ ก่อตัวขึ้นราวกลางพุทธศตวรรษที่ ๑๘ บริเวณที่ราบลุ่มแม่น้ำน่าน และแม่น้ำสาขาในหุบเขาทางตะวันออกของภาคเหนือของประเทศไทย มีคำขวัญว่า

“แข่งเรือลือเลื่อง เมืองงาช้างดำ จิตรกรรมวัดภูมินทร์ แดนดินส้มสีทอง เรืองรอง พระธาตุแช่แห้ง” ตราประจำจังหวัดเป็นรูปพระธาตุแช่แห้งประดิษฐานบนหลังโคอุสุภราช มีดอกไม้ประจำจังหวัด คือ ดอกเสี้ยวดอกขาว และต้นไม้ประจำจังหวัด คือ กำลังเสือโคร่ง เป็นจังหวัดติดชายแดน ไทย-ลาว เป็นพื้นที่ทรงงานของพระบรมวงศานุวงศ์หลายพระองค์ (มีโครงการพระราชดำริ ๒๙ โครงการ) แหล่งท่องเที่ยวส่วนใหญ่จะเป็นการท่องเที่ยวทางศิลปวัฒนธรรม เช่น โบราณสถาน วัด พระธาตุ ซึ่งเป็นสถาปัตยกรรมแบบไทลื้อ-ล้านนา รวมทั้งมีภาพเขียนฝาผนัง และแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติ เช่น อุทยานแห่งชาติ ๘ แห่ง น้ำตก ถ้ำ ล่องแก่ง เสาหิน เป็นต้น มีดอกไม้ที่หายากหนึ่งเดียวในประเทศไทย คือ ดอกชมพูภูคา ซึ่งจะบานในช่วงเดือนมกราคมถึงเดือนกุมภาพันธ์ของทุกปีประชาชนจังหวัดน่าน ส่วนใหญ่เป็นคนเมืองพูดภาษาพื้นเมืองเป็นภาษาประจำถิ่น (แหล่งข้อมูล : ข้อมูลพื้นฐานจังหวัดน่าน จากเว็บไซต์ <http://www.nan.go.th>)

๒.๑ ที่ตั้งและอาณาเขตของจังหวัดน่าน

อาณาเขต

อาณาเขตติดกับประเทศ/จังหวัดใกล้เคียง ดังนี้

ทิศเหนือ ประกอบด้วย อำเภอเฉลิมพระเกียรติ อำเภอทุ่งช้าง อำเภอปัว และอำเภอป่อเกลือ มีพื้นที่ติดต่อกับเขตเศรษฐกิจพิเศษ เมืองเชียงฮ่อน สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว (สปป.ลาว)

ทิศใต้ ประกอบด้วย อำเภอนาหมื่น ติดกับอำเภอบ้านโคก จังหวัดอุตรดิตถ์ อำเภอนาน้อยและอำเภอเวียงสา มีพื้นที่ติดกับอำเภอร่องขวาง จังหวัดแพร่

ทิศตะวันออก ประกอบด้วย อำเภอภูเพียง อำเภอแม่จริม อำเภอสันติสุข ติดกับ แขวงไชยบุรี สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว (สปป.ลาว)

ทิศตะวันตก ประกอบด้วย อำเภอบ้านหลวง มีพื้นที่ติดกับอำเภอเชียงม่วน อำเภอเชียงคำ จังหวัดพะเยา อำเภอท่าวังผา มีพื้นที่ติดกับอำเภอปง จังหวัดพะเยา อำเภอสองแคว มีพื้นที่ติดกับอำเภอเชียงคำ จังหวัดพะเยา

ตารางที่ ๒.๑ แสดงที่ตั้งและอาณาเขตพื้นที่จังหวัดน่าน

จังหวัด	พื้นที่		จำนวนประชากร (คน)	ความหนาแน่น ของประชากร (คน/ตร.กม.)
	ตารางกิโลเมตร	ไร่		
น่าน	๑๒,๑๖๓.๐๔	๗,๕๘๑,๐๓๕.๐๒	๔๗๕,๘๗๕	๓๙.๑๒

ที่มา สนง.ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัดน่าน ๒๕๖๔

๒.๒ ลักษณะภูมิประเทศ

จังหวัดน่าน มีพื้นที่ทั้งสิ้นประมาณ ๗.๕๘ ล้านไร่ โดยพื้นที่ส่วนใหญ่เป็นภูเขา ร้อยละ ๘๗.๒ ของพื้นที่ทั้งหมด ซึ่งอยู่สูงจากระดับน้ำทะเลปานกลางประมาณ ๒,๑๑๕ เมตร ซึ่งสามารถจำแนกตามประเภทพื้นที่ได้ดังนี้

๒.๒.๑ พื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติ	๓.๒๒ ล้านไร่ คิดเป็นร้อยละ ๔๒.๔๘
๒.๒.๒ พื้นที่ป่าอนุรักษ์	๒.๘๓ ล้านไร่ คิดเป็นร้อยละ ๓๗.๓๔
๒.๒.๓ พื้นที่สำนักงานปฏิรูปเพื่อการเกษตร (สปก.)	๐.๔๖ ล้านไร่ คิดเป็นร้อยละ ๖.๐๖
๒.๒.๔ พื้นที่เอกสารสิทธิ์อื่นๆ	๑.๐๗ ล้านไร่ คิดเป็นร้อยละ ๑๔.๑๒

การค้าชายแดนจังหวัด ช่องทางการค้าชายแดนระหว่างไทย-สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว (สปป.ลาว) ด้านจังหวัดน่าน มี ๓ ช่องทาง เป็นจุดผ่านแดนถาวร ๑ จุดและเป็นจุดผ่อนปรน ๓ จุด คือ

๑) จุดผ่านแดนถาวร บ้านห้วยโก๋น ตำบลห้วยโก๋น อำเภอเฉลิมพระเกียรติ จังหวัดน่าน ซึ่งตรงกับเมืองเงิน แขวงไซยะบุรี สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว (สปป.ลาว)

๒) จุดผ่อนปรนบ้านใหม่ชายแดน ตำบลชนแดน อำเภอสองแคว จังหวัดน่าน ซึ่งตรงกับช่องทางบ้านเตสอง เมืองเชียงฮ่อน แขวงไซยะบุรี สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว (สปป.ลาว)

๓) จุดผ่อนปรนบ้านห้วยสะแตง ตำบลงอบ อำเภอทุ่งช้าง จังหวัดน่าน ซึ่งตรงกับช่องทางบ้านป่าหว้าน เมืองเชียงฮ่อน แขวงไซยะบุรี สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว (สปป.ลาว)

๒.๓ ลักษณะภูมิอากาศ

อากาศจะร้อนอบอ้าวในฤดูร้อน และหนาวเย็นในฤดูหนาว โดยได้รับอิทธิพลจากลมมรสุมตะวันตกเฉียงใต้ พัดพาเอาความชุ่มชื้นมาสู่ภูมิภาค ทำให้มีฝนตกชุกในเดือนพฤษภาคมถึงเดือนกันยายน ซึ่งเป็นช่วงฤดูฝน และจะได้รับอิทธิพลจากลมมรสุมตะวันออกเฉียงเหนือ พัดพาเอาความหนาวเย็นสู่ภูมิภาค ในเดือนตุลาคมถึงกุมภาพันธ์ และในช่วงเดือนมีนาคมถึงเมษายนจะได้รับอิทธิพลจากลมมรสุมตะวันออกเฉียงใต้ ทำให้มีสภาพอากาศร้อน

๒.๔ ด้านการปกครอง

ตารางที่ ๒.๒ แสดงจำนวนเขตการปกครองพื้นที่จังหวัดน่าน

(หน่วย: แห่ง)

จังหวัด	อำเภอ	ตำบล	หมู่บ้าน	อบจ.	เทศบาลนคร	เทศบาลเมือง	เทศบาลตำบล	อปต.
น่าน	๑๕	๙๙	๘๙๓	๑	-	๑	๑๘	๘๐

ที่มา : กรมการปกครอง กระทรวงมหาดไทย, วันที่ ๓๑ ธ.ค.๖๔

แบ่งการปกครองออกเป็น ๑๕ อำเภอ ๙๙ ตำบล ๘๙๓ หมู่บ้าน แบ่งเขตอำเภอเป็น อำเภอเมืองน่าน และทิศเหนือ ๖ อำเภอ ได้แก่ อำเภอท่าวังผา อำเภอปัว อำเภอเชียงกลาง อำเภอทุ่งช้าง อำเภอบ่อเกลือ อำเภอเฉลิมพระเกียรติ ทิศตะวันออก ๓ อำเภอ ได้แก่ อำเภอภูเพียง อำเภอแม่จริม อำเภอสันติสุข ทิศใต้ ๓ อำเภอ ได้แก่ อำเภอเวียงสา อำเภอนาน้อย อำเภอนาหมื่น และทิศตะวันตก ๒ อำเภอ ได้แก่ อำเภอบ้านหลวง อำเภอสองแคว

องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจำแนกเป็น องค์การบริหารส่วนจังหวัด ๑ แห่ง เทศบาลเมือง ๑ แห่ง เทศบาลตำบล ๑๘ แห่ง องค์การบริหารส่วนตำบล ๘๐ แห่ง

๒.๕ ด้านประชากร

ตารางที่ ๒.๓ แสดงจำนวนประชากรจังหวัดน่าน ปี ๒๕๖๔ แยกตามช่วงอายุ จำแนกตามเพศ

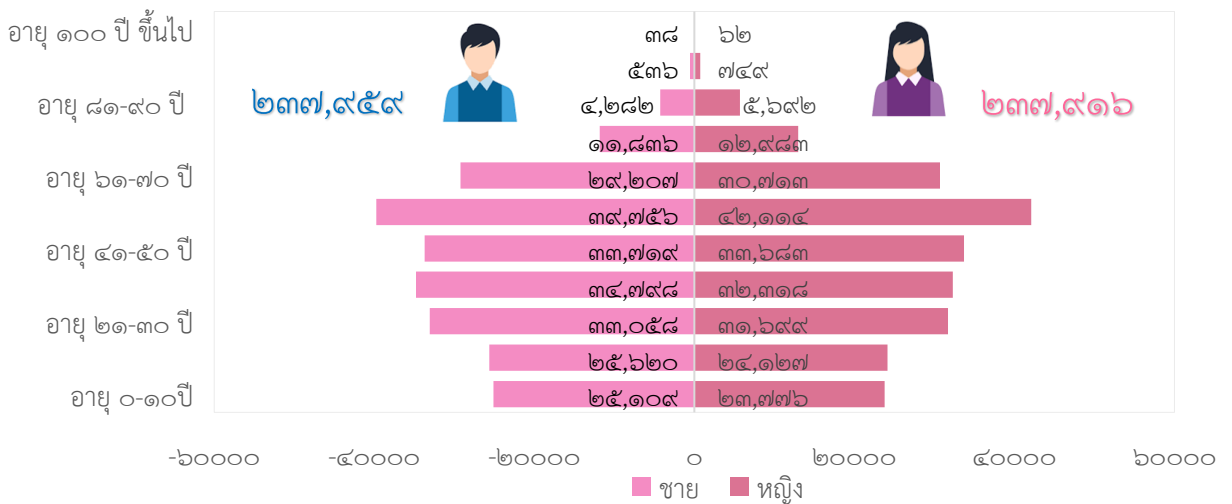
(หน่วย : คน)

จังหวัด	อายุ ๐-๑๗ ปี			อายุ ๑๘-๒๕ ปี		
	ชาย	หญิง	รวม	ชาย	หญิง	รวม
น่าน	๔๓,๒๓๕	๔๐,๗๖๓	๘๓,๙๙๘	๒๔,๑๘๕	๑๙,๓๑๕	๔๒,๕๐๑
	อายุ ๒๖-๕๕ ปี			อายุ ๖๐ ปีขึ้นไป		
	ชาย	หญิง	รวม	ชาย	หญิง	รวม
	๑๒๒,๑๔๐	๑๒๐,๘๒๙	๒๔๒,๙๖๙	๔๙,๕๘๘	๕๔,๑๒๙	๑๐๓,๗๑๗

ที่มาข้อมูล : ผิดพลาด! การอ้างอิงไขเปอร์เซ็นต์ไม่ถูกต้อง วันที่ ๓๑ ธันวาคม ๒๕๖๔

ปี ๒๕๖๔ จังหวัดน่าน มีจำนวนประชากรทั้งสิ้น ๔๗๕,๘๗๕ คน แยกตามช่วงอายุ ๐ - ๑๗ ปี จำนวนทั้งสิ้น ๘๓,๙๙๘ คน คิดเป็นร้อยละ ๑๗.๗๐ ของประชากรทั้งจังหวัด เป็นเพศชาย ๔๓,๒๓๕ คน และเพศหญิง ๔๐,๗๖๓ คน อายุ ๑๘ - ๒๕ ปี จำนวนทั้งสิ้น ๔๒,๕๐๑ คน คิดเป็นร้อยละ ๘.๙๐ เป็นเพศชาย ๒๔,๑๘๕ คน และเป็นเพศหญิง ๑๘,๓๑๕ คน อายุ ๒๖ - ๕๕ ปี จำนวนทั้งสิ้น ๒๔๒,๙๖๙ คน คิดเป็นร้อยละ ๕๑.๑๐ เป็นเพศชาย ๑๒๒,๑๔๐ คน และเป็นเพศหญิง ๑๒๐,๘๒๙ คน และช่วงอายุ ๖๐ ปีขึ้นไป มีจำนวนทั้งสิ้น ๑๐๓,๗๑๗ คน คิดเป็นร้อยละ ๒๑.๘๐ เป็นเพศชาย ๔๙,๕๘๘ คน และเป็นเพศหญิง ๕๔,๑๒๙ คน

แผนภูมิที่ ๒.๑ แสดงจำนวนประชากรเฉพาะผู้มีสัญชาติไทย แยกชาย-หญิง

จากแผนภูมิที่ ๒.๑ ปิรามิดแสดงจำนวนประชากรจังหวัดน่านแยกตามช่วงอายุ เป็นปิรามิดแบบหดตัว ตรงกลางพองออกและยอดค่อยๆแคบเข้าคล้ายรูปดอกบัว แสดงถึงรูปแบบอัตราการเกิดและอัตราการตายที่ต่ำลง สัดส่วนประชากรเพศชายกับเพศหญิงในแต่ละช่วงอายุใกล้เคียงกัน ประชากรส่วนใหญ่อยู่ในวัยทำงาน/วัยกลางคนเป็นผู้มีอายุระหว่าง ๕๑ - ๖๐ ปี จำนวน ๘๑,๘๗๐ คน คิดเป็นร้อยละ ๑๗.๒๐ ของประชากรทั้งจังหวัด รองลงมาคือมีอายุระหว่าง ๔๑-๕๐ ปี จำนวน ๖๗,๔๐๒ คน คิดเป็นร้อยละ ๑๔.๒๐ และอันดับสามคือมีอายุระหว่าง ๓๑-๔๐ ปี จำนวน ๖๗,๑๑๖ คน คิดเป็นร้อยละ ๑๔.๑๐

๒.๖ ด้านศาสนา ประเพณี วัฒนธรรม และชาติพันธุ์

๒.๖.๑ ด้านศาสนา (แหล่งข้อมูล : สำนักงานพระพุทธศาสนาจังหวัดน่าน ณ วันที่ ๑ ธันวาคม ๒๕๖๔)

จังหวัดน่าน แบ่งเขตการปกครองสงฆ์ ออกเป็น ๑๔ อำเภอ ๗๓ ตำบล มีวัดทั้งสิ้น จำนวน ๔๕๓ วัด มีพระอารามหลวง จำนวน ๔ แห่ง รวมทั้งสิ้น ๔๕๗ วัด ซึ่งแบ่งเขตการปกครองคณะสงฆ์ แยกเป็น รายอำเภอ ดังนี้

๑. อำเภอเมืองน่าน	๒. อำเภอเวียงสา	๓. อำเภอป่า
๔. อำเภอนาน้อย	๕. อำเภอทุ่งช้าง-เฉลิมพระเกียรติ	๖. อำเภอท่าวังผา
๗. อำเภอเชียงกลาง	๘. อำเภอแม่จริม	๙. อำเภอบ้านหลวง
๑๐. อำเภอสันติสุข	๑๑. อำเภอนาหมื่น	๑๒. อำเภอบ่อเกลือ
๑๓. อำเภอสองแคว	๑๔. อำเภอภูเพียง	

รายชื่อพระอารามหลวง จำนวน ๔ แห่ง มีดังนี้

- ❖ อำเภอเมืองน่าน : ๑) วัดพระธาตุช้างค้ำวรวิหาร ๒) วัดพญาภู พระอารามหลวง
- ❖ อำเภอเวียงสา : วัดบุญยืน พระอารามหลวง ตำบลกลางเวียง
- ❖ อำเภอภูเพียง : วัดพระธาตุแช่แห้ง พระอารามหลวง ตำบลม่วงตึ๊ด

ด้านการปกครองสงฆ์

จากการแบ่งเขตการปกครองสงฆ์ ทำให้จังหวัดน่านมีเจ้าคณะผู้ปกครองสงฆ์ ดังนี้ ที่ปรึกษาเจ้าคณะภาค จำนวน ๑ รูป เจ้าคณะจังหวัด จำนวน ๑ รูป รองเจ้าคณะจังหวัด จำนวน ๒ รูป เจ้าคณะอำเภอ จำนวน ๑๕ รูป รองเจ้าคณะอำเภอ ๘ รูป เจ้าคณะตำบล จำนวน ๗๔ รูป รองเจ้าคณะตำบล ๕ รูป เจ้าอาวาส/รองเจ้าอาวาส/ผู้ช่วยเจ้าอาวาส จำนวน ๔๖๓ รูป

ด้านศาสนาสถาน

จังหวัดน่าน มีศาสนาสถาน (วัด/สำนักสงฆ์) รวมจำนวนทั้งสิ้น ๕๙๘ แห่ง จำแนกเป็น วัด/สำนักสงฆ์ จำนวน ๔๕๗ แห่ง และที่พักสงฆ์ จำนวน ๑๔๑ แห่ง โดยเป็นวัด/สำนักสงฆ์/ที่พักสงฆ์ มหานิกาย จำนวน ๕๘๐ แห่ง และธรรมยุต จำนวน ๑๘ แห่ง

ด้านศาสนาบุคคล

จังหวัดน่าน มีศาสนาบุคคล (พระภิกษุและสามเณร) รวมจำนวน ๒,๒๗๑ รูป จำแนกเป็น พระภิกษุ จำนวน ๑,๐๒๒ รูป สามเณร จำนวน ๑,๒๔๙ รูป จำแนกตามนิกาย ได้ดังนี้ ๑) มหานิกาย จำนวน ๒,๒๐๗ รูป ๓) ธรรมยุต จำนวน ๖๔ รูป

ด้านศาสนศึกษา

จังหวัดน่าน มีโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา จำนวน ๑๕ แห่ง มีสามเณรนักเรียน จำนวน ๑,๔๑๕ รูป มีครูและบุคลากรทางการศึกษา จำนวน ๑๕๓ คน

๒.๖.๒ ข้อมูลประเพณี วัฒนธรรม

- **ภาษาพูด-ภาษาเขียน** ชาวน่าน มีชนบทธรรมเนียมจารีตประเพณีที่มีเอกลักษณ์เฉพาะตัว โดยจะพูดภาษาพื้นเมืองเป็นหลัก และยังมีภาษาเขียน คืออักษรธรรมล้านนา อักษรฝักขาม อักษรไทยนิตศ
- **เทศกาลประเพณี** จังหวัดน่าน มีเทศกาลประเพณี ดังนี้ ประเพณีปีใหม่เมือง ประเพณีขึ้นธาตุ ประเพณีตานข้าวใหม่ ประเพณีดาบอยงานบวช ประเพณีการขึ้นท้าวทั้งสี่ ประเพณีจิบอกไฟ ประเพณีทำบุญตานสลากภัต ประเพณีแข่งเรือ ประเพณีหกเป็ง (ไหว้สาพระธาตุแช่แห้ง)
- **ศิลปะการแสดงพื้นบ้าน** ประกอบด้วย กลองล่องน่าน กลองปู่จา กลองห้า กลองมองเซิง ปาดฆ้องกลองวง กลองซิ่งม้อง
- **ศิลปะการต่อสู้และการฟ้อนเมืองน่าน** ศิลปะการต่อสู้ป้องกันตัวของคนเมืองเหนือหรือชาวไทยยวน ท้าวไปเรียกว่า “เซิง” หรือ “เจิง” ปัจจุบัน ที่เป็นการต่อสู้ป้องกันตัวได้เปลี่ยนบทบาทเป็นเพียงการแสดงที่เรียกกันโดยทั่วไปว่า “ฟ้อนเซิง” นอกจากนี้ ยังมี ฟ้อนลายงาม ฟ้อนล่องน่าน ฟ้อนหางนกยูง ฟ้อนเซิงสาวไหม ซอล่องน่าน
- **วัฒนธรรมอาหารการกิน** ถือว่าเป็นประเพณีที่ดั่งงามที่ได้ปฏิบัติมาในการรับแขก คือ ประเพณีขันโตก อาหารที่โดดเด่นเป็นเอกลักษณ์ คือ ข้าวเหนียว แกงสนัดถ์ ไก่ (สาหล่ายแม่น้ำน่าน) ห่อนึ่งหน่อไม้ ขนมพื้นเมือง/ของขบเคี้ยว ได้แก่ ข้าวหลาม ข้าวควบ ข้าวแต่น ขนมซี่ ขนมปาด ขนมซี่เลื้อย ข้าวต้มโปะะ ข้าวแคบ ขนมลิ้นฟาน ขนมอั่ว ขนมอีตุ ข้าวแดกงา เมียง

๒.๖.๓ ข้อมูลชาติพันธุ์

จากหนังสือเอกลักษณ์น่าน (คณะทำงานเอกลักษณ์น่าน, ๒๕๔๙) ระบุว่ากลุ่มชาติพันธุ์ในจังหวัดน่าน กระจัดกระจายไปตามสภาพทางภูมิศาสตร์ที่มีขนาดใหญ่เป็นอันดับที่ ๑๓ ของประเทศ ส่วนใหญ่จะพูดภาษาไทยถิ่นเหนือ หรือพูดคำเมือง สำเนียงน่าน ซึ่งประชากรในจังหวัดน่านมีกลุ่มชาติพันธุ์ที่มีความหลากหลาย รวมทั้งสิ้น ๑๑ กลุ่มชาติพันธุ์ ดังต่อไปนี้

๑. ไทยวน เป็นคนกลุ่มใหญ่ของเมืองน่าน ตั้งบ้านเรือนบนที่ราบลุ่มริมแม่น้ำน่าน ประกอบอาชีพเกษตรกรรม นักวิชาการบางท่านสันนิษฐานว่าเป็นบรรพบุรุษของคนเมืองน่านที่อพยพมาจากล้านช้างฝั่งซ้ายแม่น้ำโขง

๒. ไทลื้อ มีถิ่นฐานเดิมอยู่บริเวณชายแดนพื้นที่รอยต่อระหว่างสิบสองปันนา เชียงตุง ลาว และล้านนา อพยพเข้ามาในประเทศไทยหลายครั้ง ทั้งจากเหตุผลทางการดำรงชีพ การถูกกดขี่จากจีนและพม่า หรือหนีภัยสงครามช่วงเปลี่ยนแปลงการปกครองในจีน บ้างก็อพยพตามสายเครือญาติ และการค้าขาย วัฒนธรรมไทลื้อและไทยวน มีความคล้ายคลึงกันทั้งภาษา ศาสนา การแต่งกาย อาหาร งานหัตถกรรม โดยเฉพาะวิถีการผลิตแบบ “เอ็ดนาเมืองลุ่ม” หรือทำนาดำ เอกลักษณ์ทางวัฒนธรรมของชาวไทลื้อ คือ ผ้าทอลาย น้ำไหลและลายสือ โดยใช้เทคนิควิธีที่เรียกว่า “เกา” หรือ “ล้วง”

๓. ลัวะ/ถิ่น เป็นกลุ่มที่ตั้งถิ่นฐานมาดั้งเดิม รวมทั้งที่อพยพมาจากเมืองไชยบุรี สปป.ลาว ส่วนคำว่า “ถิ่น” เป็นชื่อที่ทางการไทยเรียกกลุ่มชนดั้งเดิมกลุ่มนี้ในจังหวัดน่าน ลัวะมักตั้งบ้านเรือนบนพื้นที่สูงระหว่าง ๒,๕๐๐-๓,๐๐๐ ฟุต จากระดับน้ำทะเลปานกลาง บริเวณลำน้ำสาขาแม่น้ำน่าน เช่น น้ำวาง น้ำว่า และน้ำมาง ดำรงชีพด้วยการปลูกข้าวไร่ และหาของป่า มีฝีมือในการจักสานหญ้าสามเหลี่ยมเป็นภาชนะต่างๆ หลากๆ หมู่บ้านยังคงความเชื่อดั้งเดิมที่สัมพันธ์กับธรรมชาติ เช่น ผีป่า ผีน้ำ ผีไร่ และผีบรรพบุรุษ งานพิธีใหญ่ที่สุดในรอบปีได้แก่ พิธี “โสลด” (อ่าน สะโหลด) หรือพิธี “กินดอกแค” เพื่อเฉลิมฉลองผลผลิต และเพื่อเตรียมต้อนรับฤดูการผลิตใหม่ ปัจจุบันลัวะตั้งถิ่นฐานมากที่สุดในอำเภอเฉลิมพระเกียรติ รองลงมาคือ ที่อำเภอบ่อเกลือ อำเภอบัว อำเภอทุ่งช้าง และอำเภอเชียงกลาง

๔. ขมุ สันนิษฐานว่าตั้งถิ่นฐานอยู่ตามหมู่บ้านชายแดนเมืองน่านและลาว เมื่อประมาณเกือบ ๒๐๐ ปีก่อน สันนิษฐานว่าในปี พ.ศ.๒๓๗๓ ขมุถูกกวาดต้อนเพื่อเป็นกำลังในการสร้างกำแพงเมืองเก่าน่าน เจมส์ เอฟ แม็คคาธิร์ ได้สำรวจเพื่อทำแผนที่ทางภาคเหนือช่วงปี พ.ศ.๒๔๓๓-๒๔๓๖ กล่าวถึง ขมุตามชายแดนเมืองน่าน ว่ามี ๒ กลุ่ม คือ ขมุ (ลาว เรียกว่า ข้า) หรือ “ข้าลาว” อยู่ใต้อำนาจ หลวงพระบางและขมุที่อยู่ใต้อำนาจของน่าน เรียก “ข้าแคว้น” ชาวขมุ ได้ชื่อว่ามีฝีมือในการตีเหล็กเพื่อเป็น เครื่องมือ เช่น มีด ดาบ จอบ เสียม

๕. มั่ง (แม้ว) ตำนานของชนเผ่ากล่าวว่า อพยพมาจากที่ราบสูงทิเบต ไชปีเรีย และมองโกเลีย สู่ประเทศจีน ลาว และไทย เชื่อว่ามั่งอพยพมาเมืองน่านรวม พ.ศ.๒๔๓๓-๒๔๔๒ มีความสามารถในการค้า เลี้ยงสัตว์ ปลูกพืชเศรษฐกิจ เช่น ลิ้นจี่ ลำไย และทำเครื่องเงิน ชาวมั่ง มีความเชื่อว่าโลหะเงิน เป็นสัญลักษณ์ของความมั่งคั่ง และมงคลแก่ชีวิต

๖. เย้า (เมี่ยน) ถิ่นเดิมอยู่แถบมณฑลยูนนาน ฮุนหน่า กวางสี กวางเจา และทางตะวันออกของประเทศจีน ตั้งบ้านเรือนอยู่สูงกว่าระดับน้ำทะเลว่า ๑,๐๐๐ เมตร วัฒนธรรมของเมี่ยน จึงได้รับอิทธิพล จากจีน เช่น ภาษา การสืบสกุลทางฝ่ายสามี การใช้แซ่ ประเพณีปีใหม่ (ตรงกับเทศกาลตรุษจีน) สาวเมี่ยนมีฝีมือในการปักผ้า ปัจจุบันมีเมี่ยนอยู่มากที่สุดที่อำเภอเมือง

๗. มลาบรี (ตองเหลือง) สันนิษฐานว่าเป็นเผ่าผสมชนชาติละว้าที่หนีร่นกลุ่มชนไท ไปอยู่ตาม ป่าเขา ในแขวงไชยบุรี สปป.ลาว เมื่อประมาณ ๘๐๐ กว่าปีแล้ว เดิมดำรงชีพด้วยการเก็บของป่าล่าสัตว์ ไม่ตั้งถิ่นฐานเป็นหลักแหล่ง สร้างเพียงมุงใบตอง และย้ายถิ่นเมื่อใบตองเริ่มแห้งคือเปลี่ยนเป็นสีเหลือง ปัจจุบัน มลาบรีตั้งถิ่นฐานอยู่ที่อำเภอเวียงสา และวัฒนธรรมดั้งเดิมเปลี่ยนแปลงไป

๘. ลาหู่ อาศัยในเขตพื้นที่ ๒ อำเภอ คือ อำเภอเมือง และอำเภอท่าวังผา

๙. ไทจีน อาศัยในเขตพื้นที่ บ้านหลายทุ่ง อำเภอทุ่งช้าง และบ้านห้วยโก้น อำเภอเฉลิมพระเกียรติ

๑๐. ไทพวน อาศัยในเขตพื้นที่ อำเภอเวียงสา และอำเภอท่าวังผา จำนวน ๓ หมู่บ้าน

๑๑. เหาะ/เฮาะ อาศัยในพื้นที่อำเภอทุ่งช้าง บ้านน้ำเสียง บ้านเฉลิมราช ตำบลปอน

ปัจจุบัน กลุ่มชาติพันธุ์ อาศัยอยู่บนพื้นที่สูงมีจำนวนทั้งสิ้น ๑๐๓,๘๐๘ คน คิดเป็นร้อยละ ๒๑.๘๑ ของประชากร กระจายอยู่ในพื้นที่ ๑๓ อำเภอ ๖ ชนเผ่า ได้แก่ ถิ่นจำนวน ๔๔,๗๓๘ คน (ร้อยละ ๔๓.๑๐) มั่งจำนวน ๓๓,๖๓๔ คน (ร้อยละ ๓๒.๔๐) เมี่ยน จำนวน ๑๑,๙๐๒ คน (ร้อยละ ๑๑.๕๗) ขมุจำนวน ๘,๗๐๒ คน (ร้อยละ ๘.๓๘) เผ่ามลาบรี (ตองเหลือง) จำนวน ๓๒๙ คน (ร้อยละ ๐.๓๒) และอื่น ๆ จำนวน ๔,๕๐๓ คน (ร้อยละ ๔.๓๔) ซึ่งมีจำนวน ๒๖,๔๔๐ ครอบครัว ถือครองที่ดินทำกินจำนวน ๔๒๔,๖๘๙ ไร่ (แหล่งข้อมูล : ศูนย์พัฒนาราชภูรบนพื้นที่สูงจังหวัดน่าน, ๒๕๖๔)

๒.๗ ข้อมูลด้านสาธารณสุข

ตารางที่ ๒.๔ แสดงจำนวนหน่วยบริการสาธารณสุขภาครัฐและภาคเอกชน จังหวัดน่าน

(หน่วย:แห่ง)

จังหวัด	โรงพยาบาลสังกัดภาครัฐ (แห่ง)						โรงพยาบาลสังกัดเอกชน (แห่ง)
	รพศ.	รพท.	รพช.	รพ.สต.	สสอ.	อื่นๆ	-
น่าน	-	๑	๑๔	๑๒๑	๑๕	๑๒๗	-

ที่มา: <https://hdcservice.moph.go.th/hdc/reports/> กระทรวงสาธารณสุข ณ วันที่ ๓๑ มีนาคม ๒๕๖๕

หมายเหตุ. รพศ. = โรงพยาบาลศูนย์
 รพท. = โรงพยาบาลทั่วไป
 รพ.สต. = โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล
 รพช. = โรงพยาบาลชุมชน อื่น ๆ

จังหวัดน่านมีหน่วยบริการสาธารณสุข ทั้งภาครัฐ และภาคเอกชน จำนวนทั้งสิ้น ๒๗๘ แห่ง ได้แก่ โรงพยาบาลทั่วไป จำนวน ๑ แห่ง โรงพยาบาลชุมชน จำนวน ๑๔ แห่ง โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล จำนวน ๑๒๑ แห่ง สำนักงานสาธารณสุขอำเภอ จำนวน ๑๕ แห่ง และอื่นๆ (สถานพยาบาลเอกชน/คลินิก) จำนวน ๑๒๗ แห่ง

ตารางที่ ๒.๕ แสดงจำนวนประชากรต่อแพทย์จังหวัดน่าน

(หน่วย:คน)

จังหวัด	แพทย์	ประชากร	ประชากรต่อแพทย์
น่าน	๖๓๙	๔๗๕,๕๔๔	๑,๑๖๖.๗๔
รวม	๖๓๙	๔๗๕,๕๔๔	๑,๑๖๖.๗๔

ที่มา : ฐานข้อมูลสารสนเทศ กระทรวงสาธารณสุข <http://hdcservice.moph.go.th/> ณ วันที่ ๓๑ มีนาคม ๒๕๖๕

จังหวัดน่านมีจำนวนประชากรทั้งสิ้น ๔๗๕,๕๔๔ คน มีแพทย์ จำนวน ๖๓๙ คน จำนวนประชากรต่อแพทย์ ๑,๑๖๖ ต่อแพทย์ ๑ คน

ตารางที่ ๒.๖ แสดงสาเหตุการตาย ๕ อันดับแรกจากโรคต่างๆ จังหวัดน่าน ปี พ.ศ.๒๕๖๕

(หน่วย:คน)

จังหวัด	โรคหัวใจล้มเหลว	วัยชรา	ความดันโลหิตสูง	Chronic kidney disease stage ๕ (ไตเรื้อรัง)	โรคเสื่อมของสมองในวัยชรา
น่าน	๑๓๘	๑๑๘	๑๐๑	๗๑	๖๒
รวม	๑๓๘	๑๑๘	๑๐๑	๗๑	๖๒

ที่มา : กระทรวงสาธารณสุข <http://hdcservice.moph.go.th/> ณ วันที่ ๓๑ มีนาคม ๒๕๖๕

สาเหตุการตาย ๕ อันดับแรกจากโรคต่างๆ จังหวัดน่าน ได้แก่ โรคหัวใจล้มเหลว จำนวน ๑๓๘ คน วัยชรา จำนวน ๑๑๘ คน โรคความดันโลหิตสูง ๑๐๑ คน โรคไตเรื้อรัง จำนวน ๗๑ คน และโรคเสื่อมของสมองในวัยชรา จำนวน ๖๒ คน

๒.๘ ข้อมูลด้านการศึกษา

ตารางที่ ๒.๗ สถานศึกษาในระบบ นอกกระบบ จำแนกรายสังกัดจังหวัดน่าน ปีการศึกษา ๒๕๖๔

จังหวัด น่าน	รายการสถานศึกษา (แห่ง)										รวม
	ในระบบ									นอก ระบบ	
	สพฐ.	เอกชน	อาชีวศึกษา	อุดมศึกษา	ท้องถิ่น	สำนัก พุทธา	การศึกษา พิเศษ	ตชด.	สพม. ๓๗	กศน.	
รวม	๓๖๘	๑๒	๔	๕	๒๑๔	๑๕	๓	๓	๓๐	๑๕	๖๖๙

ที่มา : สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ ๒๕๖๔

จังหวัดน่านมีสถานศึกษาในระบบและนอกระบบ จำนวน ๖๖๙ แห่ง จำแนกได้ดังนี้ สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน จำนวน ๓๖๘ แห่ง สังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน จำนวน ๑๒ แห่ง สังกัดสำนักงานคณะกรรมการอาชีวศึกษา จำนวน ๔ แห่ง สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา จำนวน ๕ แห่ง สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ จำนวน ๓ แห่ง สังกัดกองบัญชาการตำรวจตระเวนชายแดน จำนวน ๓ แห่ง สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จำนวน ๒๑๔ แห่ง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา จำนวน ๓๐ แห่ง สังกัดสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ จำนวน ๑๕ แห่ง และสังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย จำนวน ๑๕ แห่ง

ตารางที่ ๒.๘ จำนวนนักเรียนนักศึกษาในระบบ จำแนกตามระดับชั้น ปี พ.ศ. ๒๕๖๔

จังหวัด น่าน	ระดับการศึกษา (คน)							รวม
	อนุบาล	ประถม	มัธยมศึกษา ตอนต้น	มัธยมศึกษา ตอนปลาย	ปวช.	ปวส.	ป.ตรี	
	๑๖,๔๒๘	๒๙,๔๒๒	๑๕,๖๙๕	๑๒,๔๕๐	๓,๓๑๓	๓,๒๓๓	๗๘๐	๘๑,๓๒๑

ที่มา : สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ ๒๕๖๔

จังหวัดน่าน มีจำนวนนักเรียนนักศึกษาในระบบ จำแนกตามระดับชั้น ปี พ.ศ. ๒๕๖๔ จำนวนทั้งสิ้น ๘๑,๓๒๑ คน ดังนี้ ระดับอนุบาล จำนวน ๑๖,๔๒๘ คน ระดับประถม จำนวน ๒๙,๔๒๒ คน ระดับมัธยมต้น จำนวน ๑๕,๖๙๕ คน ระดับ มัธยมศึกษาปลาย จำนวน ๑๒,๔๕๐ คน ระดับ ปวช. จำนวน ๓,๓๑๓ คน ระดับ ปวส. จำนวน ๓,๒๓๓ คน และระดับปริญญาตรี จำนวน ๗๘๐ คน

ตารางที่ ๒.๙ จำนวนผู้เรียนนอกระบบโรงเรียน ปีการศึกษา ๒๕๖๐-๒๕๖๔

จังหวัด	ปีการศึกษา				
	๒๕๖๐	๒๕๖๑	๒๕๖๒	๒๕๖๓	๒๕๖๔
น่าน	๑๕,๗๖๗	๑๓,๓๙๐	๑๓,๓๙๗	๑๒,๐๑๐	๑๑,๘๙๒
รวม					๖๖,๔๕๖

สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ ๒๕๖๔

จังหวัดน่าน มีจำนวนนักเรียนนอกระบบการศึกษา จำแนกตามปีการศึกษา ดังนี้
ปีการศึกษา ๒๕๖๐ จำนวน ๑๕,๗๖๗ คน ปีการศึกษา ๒๕๖๑ จำนวน ๑๓,๓๙๐ คน ปีการศึกษา ๒๕๖๒
จำนวน ๑๓,๓๙๗ คน ปีการศึกษา ๒๕๖๓ จำนวน ๑๒,๐๑๐ คน ปีการศึกษา ๒๕๖๔ จำนวน ๑๑,๘๙๒ คน

๒.๙ ด้านแรงงาน

ตารางที่ ๒.๑๐ ภาวะการมีงานทำของประชากรในจังหวัดน่าน ไตรมาส ๑ (มกราคม-มีนาคม ๒๕๖๕)

(หน่วย:คน)

จังหวัด	กำลังแรงงานในปัจจุบัน		กำลังแรงงาน ที่รอฤดูกาล	ผู้ไม่อยู่ในกำลังแรงงาน		
	ผู้มีงานทำ	ผู้ว่างงาน		ทำงานบ้าน	เรียนหนังสือ	อื่นๆ
น่าน	๒๔๔,๗๔๗	๒,๔๑๖	๔๔	๔๐,๖๖๔	๓๒,๐๑๕	๕๑,๓๑๔

ที่มา : สำนักงานแรงงานจังหวัดน่าน ปี ณ วันที่ ๓๑ มีนาคม ๒๕๖๕

จากการสำรวจภาวะการทำงานของประชากรในจังหวัดน่าน พบว่า ประชากรวัยแรงงาน
จังหวัดน่าน มีประชากรที่อยู่ในวัยแรงงานหรือผู้ที่มีอายุ ๑๕ ปีขึ้นไป จำนวน ๒๔๔,๗๔๗ คน
เป็นผู้อยู่ในกำลังแรงงาน ๒๔๗,๑๖๓ คน ประกอบด้วย ผู้มีงานทำ ๒๔๔,๗๔๗ คน ผู้ว่างงาน ๒,๔๑๖ คน
และผู้รอฤดูกาล ๔๔ คน และเป็นผู้อยู่นอกกำลังแรงงาน ๑๒๓,๙๗๓ คน

ตารางที่ ๒.๑๑ จำนวนคนต่างด้าวที่ได้รับอนุญาตทำงานคงเหลือ พ.ศ.๒๕๖๐ - ๒๕๖๔ จังหวัดน่าน

(หน่วย: คน)

จังหวัด	๒๕๖๐	๒๕๖๑	๒๕๖๒	๒๕๖๓	๒๕๖๔
น่าน	๔๙๘	๖๒๕	๘๒๑	๗๓๑	๘๘๕
รวม	๔๙๘	๖๒๕	๘๒๑	๗๓๑	๘๘๕

ที่มา : สำนักงานสถิติแห่งชาติ ณ วันที่ ๓๑ ธันวาคม ๒๕๖๔

จากการสำรวจภาวะการทำงานของประชากรในจังหวัดน่าน พบว่าคนต่างด้าวที่ได้รับ
อนุญาตทำงาน ปี ๒๕๖๐ จำนวน ๔๙๘ คน ปี ๒๕๖๑ จำนวน ๖๒๕ คน ปี ๒๕๖๒ จำนวน ๘๒๑ คน
ปี ๒๕๖๓ จำนวน ๗๓๑ คน ปี ๒๕๖๔ จำนวน ๘๘๕ คน

๒.๑๐ ด้านที่อยู่อาศัย

ตารางที่ ๒.๑๒ แสดงจำนวนชุมชนของจังหวัดน่าน พ.ศ.๒๕๖๕

จังหวัด	จำนวนชุมชน	ชุมชนแออัด		ชุมชนเมือง		ชุมชนชนบท		จำนวนบ้าน	จำนวนครัวเรือน	จำนวนประชากร
		ชุมชน	ครัวเรือน	ชุมชน	ครัวเรือน	ชุมชน	ครัวเรือน			
น่าน	๒๘	-	-	๒๘	-	-	-	๑๐,๘๓๗	๑๐,๙๑๕	๑๙,๑๓๔

ที่มา: สำนักทะเบียนเขตเทศบาลเมืองน่าน: ๓๑ มีนาคม ๒๕๖๕

จังหวัดน่าน มีจำนวนชุมชนทั้งสิ้น ๒๘ ชุมชน โดยทั้ง ๒๘ ชุมชน เป็นชุมชนเมือง มีบ้านจำนวน ๑๐,๘๓๗ หลังคาเรือน จำนวนครัวเรือน จำนวน ๑๐,๙๑๕ ครัวเรือน จำนวนประชากรทั้งสิ้น ๑๙,๑๓๔ คน

๒.๑๑ ด้านเศรษฐกิจและรายได้ของจังหวัด

๒.๑๑.๑ ผลิตภัณฑ์มวลรวม

ตารางที่ ๒.๑๓ แสดงการขยายตัวของผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัด

จังหวัด	อัตราการขยายตัว GPP (ร้อยละ)		
	ปี ๒๕๖๒	ปี ๒๕๖๓	ปี ๒๕๖๔
น่าน	๔.๗	-๓.๙	๑.๒

ที่มา: สำนักงานคลังจังหวัดน่าน ปี ๒๕๖๔

จังหวัดน่านมีการขยายตัวของผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัด (GPP) ย้อนหลัง ๓ ปี ดังนี้ ปี ๒๕๖๒ ขยายตัวร้อยละ ๔.๗ ปี ๒๕๖๓ หดตัวร้อยละ -๓.๙ และปี ๒๕๖๔ ขยายตัวร้อยละ ๑.๒

ตารางที่ ๒.๑๔ แสดงผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัดต่อหัว (GPP per capita) ปี ๒๕๖๐-๒๕๖๔

ภาพรวมการขยายตัวผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัด	๒๕๖๐	๒๕๖๑	๒๕๖๒	๒๕๖๓E	๒๕๖๔F
ผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัดต่อหัวต่อปี (บาท)	๖๙,๙๖๗.๔๓	๗๔,๖๖๓.๘๖	๗๘,๑๕๕.๗๓	๗๖,๐๒๙.๐๐	๗๘,๔๐๓.๐๐
ผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัด ณ ราคาประจำปี (ล้านบาท)	๓๑,๒๖๓.๙๐	๓๓,๒๒๓.๘๕	๓๔,๖๒๙.๕๕	๓๓,๘๒๒.๐๐	๓๕,๑๑๒.๐๐
อัตราการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจ (ร้อยละ)	๓.๐๐	๖.๒๗	๔.๒๓	-๑.๒๐	๑.๕๐

ที่มา: สำนักงานคลังจังหวัดน่าน ปี ๒๕๖๔

ผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัดน่าน ต่อหัวต่อปี ณ พ.ศ. ๒๕๖๔ เท่ากับ ๗๘,๔๐๓ เฉลี่ยเดือนละ ๖,๕๓๓.๕๘ ขยายตัวร้อยละ ๓.๑๐ ส่วนอัตราการขยายตัวผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัดน่าน ต่อหัวต่อปี เฉลี่ย ๕ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๐-๒๕๖๔) อยู่ที่ร้อยละ ๓.๐๒

ผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัดน่าน ต่อหัวต่อปี (GPP per capita) และอัตราการขยายตัวผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัดน่าน ต่อหัวต่อปี มีทิศทางขยายตัว/หดตัว แปรผันตรงกับผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัดน่าน (GPP) โดยในปีก่อนสถานการณ์ไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ ระบาด (ธันวาคม ๒๕๖๒) ผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัดน่าน เพิ่มสูงขึ้นอย่างต่อเนื่อง อย่างไรก็ตามเมื่อเกิดการแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ทำให้ผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัดน่าน ต่อหัวต่อปี (GPP per capita) มีการหดตัวตามด้วยเช่นกัน

ตารางที่ ๒.๑๕ แสดงรายได้เฉลี่ยต่อเดือนต่อครัวเรือนของจังหวัด พ.ศ.๒๕๖๐-๒๕๖๔

จังหวัด	๒๕๖๐	๒๕๖๒	๒๕๖๔
น่าน	๑๙,๕๙๑.๒๐	๑๘,๐๔๑.๕๕	๒๐,๕๕๕.๙๒

ที่มา : สำนักงานสถิติจังหวัดน่าน ข้อมูล ปี ๒๕๖๔

รายได้โดยเฉลี่ยต่อเดือนต่อครัวเรือนของจังหวัดน่าน ๓ ปี ย้อนหลัง ดังนี้ ปี ๒๕๖๐ จำนวน ๑๙,๕๙๑.๒๐ บาท ปี ๒๕๖๒ จำนวน ๑๘,๐๔๑.๕๕ บาท และปี ๒๕๖๔ จำนวน ๒๐,๕๕๕.๙๒ บาท

ตารางที่ ๒.๑๖ แสดงหนี้สินเฉลี่ยต่อครัวเรือนจำแนกตามวัตถุประสงค์ของการกู้ยืม พ.ศ.๒๕๖๐-๒๕๖๔

(หน่วย:บาท)

จังหวัด	วัตถุประสงค์ของการกู้ยืม	๒๕๖๐	๒๕๖๒	๒๕๖๔
น่าน	หนี้สินทั้งสิ้น	๒๐๑,๙๙๑.๕๐	๑๗๙,๗๔๘.๑๓	๒๓๖,๔๙๗.๓๔
	เพื่อใช้จ่ายในครัวเรือน	๕๗,๘๗๓.๕๑	๖๕,๓๖๗.๑๓	๗๒,๔๘๔.๓๘
	เพื่อใช้ทำธุรกิจที่ไม่ใช่การเกษตร	๒๔,๑๖๙.๓๔	๒๐,๑๕๑.๕๐	๗๗,๐๔๓.๖๙
	เพื่อใช้ทำการเกษตร	๖๕,๔๖๑.๘๗	๖๑,๑๒๗.๕๙	๔๒,๔๕๒.๗๐
	เพื่อใช้ในการศึกษา	๒,๕๕๙.๔๔	๓,๒๐๘.๐๐	๔,๑๐๑.๕๔
	เพื่อใช้ซื้อ/เช่าซื้อบ้านและที่ดิน	๕๐,๔๓๗.๐๒	๒๘,๑๘๖.๕๔	๓๙,๗๖๓.๖๑
	อื่น ๆ	๑,๔๙๐.๓๒	๑,๗๐๗.๓๘	๖๕๑.๔๐

ที่มา : สำนักงานสถิติแห่งชาติ

<http://statbbi.nso.go.th/staticreport/page/sector/th/๐๘.aspx>

หมายเหตุ: หนี้สินอื่นๆ ได้แก่ หนี้จากการค้ำประกันบุคคลอื่น, หนี้ค่าปรับหรือจ่ายชดเชยค่าเสียหาย เป็นต้น

หนี้สินเฉลี่ยต่อครัวเรือนของประชาชนจังหวัดน่าน พ.ศ.๒๕๖๔ มีจำนวนทั้งสิ้น ๒๓๖,๔๙๗.๓๔ บาท เป็นการจำแนกตามวัตถุประสงค์ของการกู้ยืม โดยหนี้สินเฉลี่ยที่สูงเป็นอันดับต้นๆ ได้แก่ เพื่อใช้ทำธุรกิจที่ไม่ใช่การเกษตร จำนวน ๗๗,๐๔๓.๖๙ บาท เพื่อใช้จ่ายในครัวเรือน จำนวน ๗๒,๔๘๔.๓๘ บาท เพื่อใช้ทำการเกษตร จำนวน ๔๒,๔๕๒.๗๐ บาท และเพื่อใช้ซื้อ/เช่าซื้อบ้านและที่ดิน จำนวน ๓๙,๗๖๓.๖๑ บาท เพื่อใช้ในการศึกษา จำนวน ๔,๑๐๑.๕๔ บาท และ อื่น ๆ ได้แก่ หนี้สินอื่นๆ ได้แก่ หนี้จากการค้าประกันบุคคลอื่น, หนี้ค่าปรับหรือจ่ายชดเชยค่าเสียหาย จำนวน ๖๕๑.๔๐ บาท

๒.๑๒ ด้านภาคีเครือข่าย

ตารางที่ ๒.๑๗ แสดงจำนวนองค์กรภาคีเครือข่าย

องค์กร	จำนวน
องค์กรสาธารณประโยชน์ ตาม พ.ร.บ.ส่งเสริมการจัดสวัสดิการสังคม	๒๘ องค์กร
องค์กรสวัสดิการชุมชน ตาม พ.ร.บ.ส่งเสริมการจัดสวัสดิการสังคม	๑๑๖ องค์กร
กองทุนสวัสดิการชุมชน	๗๖ กองทุน
สภาเด็กและเยาวชน	๑๑๕ แห่ง
สภาองค์กรคนพิการ	๑ แห่ง
ศูนย์บริการคนพิการทั่วไป	๒๐ แห่ง
ศูนย์พัฒนาคุณภาพชีวิตและส่งเสริมอาชีพของผู้สูงอายุ (ศพอส.)	๒๑ แห่ง
ศูนย์พัฒนาครอบครัวในชุมชน (ศพค.)	๙๙ แห่ง
อาสาสมัครพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จังหวัดน่าน (อพม.)	๑๑๕ แห่ง / ๑,๖๑๘ คน
สภาองค์กรชุมชน	๙๙ ตำบล
โครงการบ้านมั่นคง (พอช.)	๖๑ แห่ง
คลังปัญญาผู้สูงอายุ	๑๕ แห่ง/ ๕๓๑ คน
โรงเรียนผู้สูงอายุ	๖๓ แห่ง

ที่มา สำนักงานพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จังหวัดน่าน ข้อมูล ณ ๓๑ มีนาคม ๒๕๖๕

จังหวัดน่าน มีองค์กรภาคีเครือข่าย ดังนี้ องค์กรสาธารณประโยชน์ ตาม พ.ร.บ. ส่งเสริมการจัดสวัสดิการสังคม จำนวน ๒๘ องค์กร องค์กรสวัสดิการชุมชน ตาม พ.ร.บ. ส่งเสริมการจัดสวัสดิการสังคม จำนวน ๑๑๖ องค์กร กองทุนสวัสดิการชุมชน จำนวน ๗๖ กองทุน สภาเด็กและเยาวชน ๑๑๕ แห่ง สภาองค์กรคนพิการ จำนวน ๑ แห่ง ศูนย์บริการคนพิการทั่วไป จำนวน ๒๐ แห่ง ศูนย์พัฒนาคุณภาพชีวิตและส่งเสริมอาชีพของผู้สูงอายุ (ศพอส.) จำนวน ๒๑ แห่ง ศูนย์พัฒนาครอบครัวในชุมชน (ศพค.) จำนวน ๙๙ แห่ง อาสาสมัครพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ (อพม.) จำนวน ๑,๖๑๘ คน สภาองค์กรชุมชน จำนวน ๙๙ ตำบล คลังปัญญาผู้สูงอายุ จำนวน ๕๓๑ คน และโรงเรียนผู้สูงอายุ จำนวน ๖๓ แห่ง

บทที่ ๓

สถานการณ์กลุ่มเป้าหมายทางสังคมของจังหวัดน่าน

การสำรวจข้อมูลสถานการณ์ทางสังคมของจังหวัดน่าน ได้ดำเนินการรวบรวมข้อมูลด้วยการบูรณาการข้อมูลทุติยภูมิจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในรอบปี เพื่อให้ทราบถึงสถานการณ์ที่สำคัญของจังหวัดให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องทั้งในระดับท้องถิ่น และระดับจังหวัดนำข้อมูลไปใช้ในการกำหนดแผนงาน เพื่อการคุ้มครอง ป้องกัน และแก้ไขปัญหาสังคมที่เกิดขึ้น รวมทั้งสามารถนำไปกำหนดประเด็นปัญหาในการพิจารณา กำหนดเป็นนโยบาย แผนงาน โครงการตามประเด็นต่าง ๆ ให้เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผลสูงสุดแก่ประชากรกลุ่มเป้าหมายโดยนำข้อมูลที่ได้รวบรวมไว้นี้มาแสดงผลการวิเคราะห์ในรูปแบบตาราง และแผนภูมิรูปพร้อมคำบรรยาย ดังนี้

๓.๑ กลุ่มเด็ก (อายุ ๐-๑๗ ปี)

ตารางที่ ๓.๑ แสดงสถานการณ์เด็ก จังหวัดน่าน ปี ๒๕๖๕

(หน่วย:คน)

จังหวัด	จำนวน	(๑) เด็กที่ได้รับเงินอุดหนุนเพื่อการเลี้ยงดูเด็กแรกเกิด	(๒) เด็กที่มีพฤติกรรมไม่เหมาะสม	(๓) เด็กที่ถูกทารุณกรรมทางร่างกายจิตใจและทางเพศ	(๔) เด็กที่อยู่ในครอบครัวเลี้ยงเดี่ยว	(๕) เด็กที่ตั้งครรภ์ก่อนวัยอันควร	(๖) ** เด็กนอกระบบ	(๗) *** เด็กไร้สัญชาติ
น่าน	๘๓,๙๙๘	๑๘,๒๗๘	๑๐	๑	๓๕๘	๒,๓๑๑	๒๗๒	N/A

ข้อมูล ณ วันที่ ๓๑ มีนาคม ๒๕๖๕

- หมายเหตุ :
- (๑) เด็กที่ได้รับเงินอุดหนุนเพื่อการเลี้ยงดูเด็กแรกเกิด ที่มาจาก สนง.พมจ.น่าน
 - (๒) เด็กที่มีพฤติกรรมไม่เหมาะสม ที่มาจาก บ้านพักเด็กและครอบครัวจังหวัดน่าน
 - (๓) เด็กที่ถูกทารุณกรรมทางร่างกายจิตใจ ที่มาจาก ศูนย์ปฏิบัติการป้องกันการกระทำด้วยความรุนแรงในครอบครัว จังหวัดน่าน
 - (๔) เด็กที่อยู่ในครอบครัวเลี้ยงเดี่ยว ที่มาจาก สนง.พมจ.น่าน ข้อมูล ๑๗/พ.ค./ ๒๕๖๕
 - (๕) เด็กที่ตั้งครรภ์ก่อนวัยอันควร ที่มาจาก สนง.พมจ.น่าน ข้อมูล ๑๗/พ.ค./ ๒๕๖๕ (อายุไม่เกิน ๒๐ ปี)
 - (๖) เด็กนอกระบบ ที่มาจาก กระทรวงศึกษาธิการ
 - (๗) เด็กไร้สัญชาติ ที่มาจาก กรมการปกครอง

จังหวัดน่าน มีกลุ่มเด็ก อายุ ๐ - ๑๗ ปี จำนวนทั้งสิ้น ๘๓,๙๙๘ คน คิดเป็นร้อยละ ๑๗.๗๐ ของประชากรทั้งจังหวัด มีเด็กที่ได้รับเงินอุดหนุนเพื่อการเลี้ยงดูเด็กแรกเกิดมีจำนวน ๑๘,๒๗๘ คน คิดเป็นร้อยละ ๒๑.๘๐ ของจำนวนเด็กทั้งหมด เด็กที่มีพฤติกรรมไม่เหมาะสมมีจำนวน ๑๐ คน คิดเป็นร้อยละ ๐.๐๑ เด็กที่ถูกทารุณกรรมทางร่างกายจิตใจและทางเพศ มีจำนวน ๑ คน คิดเป็นร้อยละ ๐.๐๑ เด็กที่อยู่ในครอบครัวเลี้ยงเดี่ยวมีจำนวน ๕๒๗ คน คิดเป็นร้อยละ ๐.๖๑ และเด็กที่ตั้งครรภ์ก่อนวัยอันควร จำนวน ๓๑๑ คน คิดเป็นร้อยละ ๐.๓๗

๓.๒ กลุ่มเยาวชน (อายุ ๑๘-๒๕ ปี)

ตารางที่ ๓.๒ แสดงสถานการณ์เยาวชน จังหวัดน่าน ปี ๒๕๖๕

(หน่วย:คน)

จังหวัด	จำนวน	(๑) เยาวชนที่มีพฤติกรรม ไม่เหมาะสม	(๒) เยาวชนที่ถูกทารุณกรรมทาง ร่างกายและจิตใจ
น่าน	๔๕,๑๙๑	๑,๒๘๓	๔

หมายเหตุ : (๑) เยาวชนที่มีพฤติกรรมไม่เหมาะสม ข้อมูลจาก สนง.พมจ.น่าน ข้อมูล ณ ๓๑ มีนาคม ๒๕๖๕
(๒) เยาวชนที่ถูกทารุณกรรม ข้อมูลจาก สนง.พมจ.น่าน ข้อมูล ณ ๓๑ มีนาคม ๒๕๖๕

จังหวัดน่าน มีกลุ่มเยาวชน อายุ ๑๘ - ๒๕ ปี จำนวน ๔๕,๑๙๑ คน คิดเป็นร้อยละ ๙.๕๐ ของประชากรทั้งจังหวัด โดยพบว่ามีเยาวชนที่มีพฤติกรรมไม่เหมาะสม จำนวน ๑,๒๘๓ คน คิดเป็นร้อยละ ๒.๗๐ เยาวชนที่ถูกทารุณกรรมทางร่างกายและจิตใจ จำนวน ๔ คน คิดเป็นร้อยละ ๐.๐๑

๓.๓ กลุ่มสตรี (หญิงที่มีอายุ ๒๖ - ๕๙ ปี)

ตารางที่ ๓.๓ แสดงสถานการณ์กลุ่มสตรี จังหวัดน่าน ปี ๒๕๖๕

(หน่วย : คน)

จังหวัด	จำนวน	(๑) สตรีที่ถูกละเมิด ทางเพศและ ดำเนินคดี	(๒) สตรีที่ถูกทำร้าย ร่างกายและ จิตใจ	(๓) แม่เลี้ยงเดี่ยวฐานะ ยากจนที่ต้องเลี้ยงดู บุตรเพียงลำพัง	(๔) สตรีที่ถูกเลิก จ้าง/ตกงาน
น่าน	๑๒๐,๘๒๙	๑๒	๓๘	๓๕๘	๑๖๔

หมายเหตุ : (๑) สตรีที่ถูกละเมิดทางเพศและดำเนินคดี ที่มา สนง.ตำรวจภูธรจังหวัดน่าน ปี ๒๕๖๔
(๒) สตรีที่ถูกทำร้ายร่างกายและจิตใจ ที่มา สนง.พมจ.น่าน ปี ๒๕๖๔
(๓) แม่เลี้ยงเดี่ยวฐานะยากจนที่ต้องเลี้ยงดูบุตรเพียงลำพัง ที่มา สนง.พมจ.น่าน ปี ๒๕๖๔
(๔) สตรีที่ถูกเลิกจ้าง/ตกงาน ที่มา สนง.จัดหางานจังหวัดน่าน ณ ๓๑ มีนาคม ๒๕๖๕

จังหวัดน่าน มีกลุ่มสตรี (หญิงที่มีอายุ ๒๖-๕๙ ปี) จำนวน ๑๒๐,๘๒๙ คน คิดเป็นร้อยละ ๒๕.๔๐ ของจำนวนประชากรทั้งจังหวัด โดยพบว่ามีสตรีที่ถูกละเมิดทางเพศและดำเนินคดีตามกฎหมาย จำนวน ๑๒ คน คิดเป็นร้อยละ ๐.๐๑ สตรีที่ถูกทำร้ายร่างกายและจิตใจ จำนวน ๓๘ คน คิดเป็นร้อยละ ๐.๐๑ แม่เลี้ยงเดี่ยวฐานะยากจนที่ต้องเลี้ยงดูบุตรเพียงลำพัง จำนวน ๓๕๘ คิดเป็นร้อยละ ๐.๐๘ และสตรีที่ถูกเลิกจ้าง/ตกงาน จำนวน ๑๖๔ คน คิดเป็นร้อยละ ๐.๐๓ ของจำนวนประชากรทั้งจังหวัด

๓.๔ กลุ่มครอบครัว

ตารางที่ ๓.๔ แสดงสถานการณ์กลุ่มครอบครัว จังหวัดน่าน

(หน่วย:ครอบครัว)

จังหวัด	จำนวน กลุ่มเป้าหมาย ทั้งหมด	(๑) ครอบครัว ที่จัด ทะเบียน สมรส	(๒) ครอบครัว หย่าร้าง	(๓) ครอบครัวที่มีคนใน ครอบครัวกระทำ ความรุนแรงต่อกัน	ครอบครัว แห่งกลาง	(๔) ครอบครัว ยากจน
น่าน	๑๑๒,๓๖๓	๑,๖๔๓	๗๔๔	๑๖	N/A	๓๕,๙๔๙

หมายเหตุ (๑) จำนวนครัวเรือน ที่มาจาก สำนักงานพัฒนาชุมชน ปี ๒๕๖๔
 (๒) ครอบครัวหย่าร้าง ที่มาจาก กรมการปกครอง ข้อมูล ณ วันที่ ๓๑ ธันวาคม ๒๕๖๔
 (๓) ครอบครัวที่มีคนในครอบครัวกระทำ ความรุนแรงต่อกัน ที่มาจาก สนง.พมจ.น่าน ข้อมูล ณ ๓๑ มีนาคม ๒๕๖๕
 (๔) ครอบครัวยากจน ที่มาจาก ระบบ TPMP (https://www.tpm.in.th/) ข้อมูลคนจนเป้าหมาย ณ ๓๑ มีนาคม ๒๕๖๕

จังหวัดน่าน มีจำนวนครัวเรือนทั้งสิ้น ๑๑๒,๓๖๓ ครอบครัว โดยพบว่ามีครอบครัวที่จดทะเบียนสมรส จำนวน ๑,๖๔๓ บาท คิดเป็นร้อยละ ๑.๔๖ มีครอบครัวหย่าร้าง จำนวน ๗๔๔ ครอบครัว คิดเป็นร้อยละ ๐.๖๖ ครอบครัวที่มีคนในครอบครัวกระทำ ความรุนแรงต่อกัน จำนวน ๑๖ ครอบครัว คิดเป็นร้อยละ ๐.๐๑ และมีครอบครัวยากจน จำนวน ๓๕,๙๔๙ ครอบครัว คิดเป็นร้อยละ ๓๑.๙๙

๓.๕ กลุ่มผู้สูงอายุ (อายุ ๖๐ ปี ขึ้นไป)

ตารางที่ ๓.๕ แสดงสถานการณ์ผู้สูงอายุ จังหวัดน่าน

(หน่วย:คน)

จังหวัด	จำนวน	(๑) ผู้สูงอายุ ที่ได้รับ เบี้ยยัง ชีพ	(๒) ผู้สูงอายุจำแนกตามความสามารถในการทำ กิจวัตรประจำวัน (ADL)			(๓) ผู้สูงอายุที่ ต้องดำรงชีพ ด้วยการ เร่ร่อน ขอทาน	(๔) ผู้สูงอายุที่มี ที่อยู่ อาศัยไม่ เหมาะสม	(๕) ผู้สูงอายุที่ บริจาคเบี้ย ยังชีพ
			ติดบ้าน	ติดสังคม	ช่วยเหลือ ตัวเอง ไม่ได้ (ติดเตียง)			
น่าน	๑๐๓,๗๑๗	๙๗,๗๓๘	๑,๙๕๘	๘๒,๙๑๗	๔๓๔	๐	๖๗	๐

หมายเหตุ : (๑) ผู้สูงอายุที่ได้รับเบี้ยยังชีพ ข้อมูลจาก สนง.ส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นจังหวัดน่าน ณ วันที่ ๓๑ ธ.ค.๖๔
 (๒) ผู้สูงอายุช่วยเหลือตัวเองไม่ได้ ป่วยติดเตียง ข้อมูลจาก สนง.สาธารณสุขจังหวัดน่าน ปี ๒๕๖๔
 (๓) ผู้สูงอายุที่ต้องดำรงชีพด้วยการเร่ร่อนขอทาน ข้อมูลจาก ศูนย์คุ้มครองคนไร้ที่พึ่งจังหวัดน่าน ปี ๒๕๖๕
 (๔) ผู้สูงอายุที่มีที่อยู่อาศัยไม่เหมาะสม สนง.พมจ.น่าน ณ ปี ๒๕๖๕
 (๕) ผู้สูงอายุที่บริจาคเบี้ยยังชีพ ข้อมูลจาก สนง.ส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นจังหวัดน่าน ปี ๒๕๖๔

จังหวัดน่านมีผู้สูงอายุ จำนวนทั้งสิ้น ๑๐๓,๗๑๗ คน คิดเป็นร้อยละ ๒๑.๘๐ ของจำนวนประชากรทั้งหมด โดยพบว่า มีผู้สูงอายุที่ได้รับเบี้ยยังชีพ จำนวน ๙๗,๗๓๘ คน คิดเป็นร้อยละ ๙๒.๒๔ ของจำนวนผู้สูงอายุทั้งหมด ผู้สูงอายุช่วยเหลือตัวเองไม่ได้/หรือไม่มีคนดูแล/หรือไม่มีรายได้/หรือผู้ป่วยเรื้อรัง ตัดบ้าน ตัดเตียง จำนวน ๔๓๔ คน คิดเป็นร้อยละ ๐.๔๒ ผู้สูงอายุที่อยู่ติดบ้าน จำนวน ๑,๙๕๘ คน คิดเป็นร้อยละ ๑.๘๙ ผู้สูงอายุติดสังคม จำนวน ๘๒,๙๑๗ คน คิดเป็นร้อยละ ๗๙.๙๕ ผู้สูงอายุที่มีที่อยู่อาศัยไม่เหมาะสม จำนวน ๖๗ คน คิดเป็นร้อยละ ๐.๐๖ และไม่มีผู้สูงอายุที่เร่ร่อนขอทานและบริจาคเบี้ยยังชีพ

๓.๖ กลุ่มคนพิการ

ตารางที่ ๓.๖.๑ แสดงสถานการณ์คนพิการ จังหวัดน่าน

(หน่วย:คน)

จังหวัด	จำนวน	คนพิการที่มีบัตรประจำตัวคนพิการ	คนพิการที่ได้รับเบี้ยยังชีพ	คนพิการที่ได้รับเบี้ยยังชีพ	
				เบี้ยยังชีพคนพิการ	เบี้ยยังชีพผู้สูงอายุ
น่าน	๒๒,๘๓๗	๒๒,๘๓๗	๒๒,๘๓๗	๒๒,๘๓๗	๑๔,๕๑๗

ที่มา : ศูนย์บริการคนพิการจังหวัดน่าน ข้อมูล ณ วันที่ ๓๑ มี.ค.๖๕

จังหวัดน่าน มีคนพิการ จำนวนทั้งสิ้น ๒๒,๘๓๗ คน คิดเป็นร้อยละ ๔.๘๐ ของจำนวนประชากรทั้งจังหวัด โดยพบว่าคนพิการที่มีบัตรประจำตัวคนพิการ จำนวน ๒๒,๘๓๗ คน คนพิการที่ได้รับเบี้ยยังชีพ จำนวน ๒๒,๘๓๗ คน และคนพิการที่เป็นผู้สูงอายุที่ได้รับเบี้ยยังชีพ จำนวน ๑๔,๕๑๗ คน คิดเป็นร้อยละ ๖๓.๕๗ ของคนพิการทั้งหมด

ตารางที่ ๓.๖.๒ แสดงจำนวนคนพิการจำแนกตามสาเหตุความพิการ จังหวัดน่าน

(หน่วย:คน)

จังหวัด	สาเหตุความพิการ						รวม
	พันธุกรรม	โรคติดเชื้อ	อุบัติเหตุ	โรคอื่นๆ	ไม่ทราบสาเหตุ	มากกว่า ๑ สาเหตุ	
น่าน	๙๑	๓๒๑	๒,๑๘๑	๙,๐๑๒	๑๐,๓๘๗	๘๔๕	๒๒,๘๓๗

ที่มาจาก ศูนย์บริการคนพิการจังหวัดน่าน ข้อมูล ณ วันที่ ๓๑ มี.ค.๖๕

จากจำนวนคนพิการทั้งหมด ๒๒,๘๓๗ คน สามารถจำแนกคนพิการตามสาเหตุความพิการ ดังนี้ เกิดจากภาวะเจ็บป่วย ๒,๐๗๒ คน คิดเป็นร้อยละ ๙.๐๗ เกิดจากพันธุกรรม จำนวน ๙๑ คน คิดเป็นร้อยละ ๐.๔๐ พิการด้วยโรคติดเชื้อ จำนวน ๓๒๑ คน คิดเป็นร้อยละ ๑.๔๑ ไม่ทราบสาเหตุความพิการ จำนวน ๖,๘๔๐ คน คิดเป็นร้อยละ ๒๙.๙๕ เกิดจากอุบัติเหตุ จำนวน ๒,๑๘๑ คน คิดเป็นร้อยละ ๙.๕๕ ไม่ระบุสาเหตุความพิการ จำนวน ๓,๕๔๗ คน คิดเป็นร้อยละ ๑๕.๕๓ พิการมากกว่า ๑ สาเหตุ หรือพิการซ้ำซ้อน จำนวน ๘๔๕ คน คิดเป็นร้อยละ ๓.๗๐ พิการด้วยโรคอื่นๆ จำนวน ๖,๙๔๐ คน คิดเป็นร้อยละ ๓๐.๓๙

ตารางที่ ๓.๖.๓ แสดงจำนวนคนพิการจำแนกตามประเภทความพิการ จังหวัดน่าน

จังหวัด	ความพิการ							
	พิการทางการเห็น	พิการทางการได้ยินหรือสื่อความหมาย	พิการทางการเคลื่อนไหวหรือทางร่างกาย	พิการทางจิตใจหรือพฤติกรรม	พิการทางสติปัญญา	พิการทางการเรียนรู้	ออทิสติก	พิการมากกว่า ๑ ประเภท
น่าน	๒,๑๘๑	๕,๕๗๕	๑๑,๐๗๐	๑,๒๖๓	๑,๗๑๐	๖๘	๑๒๕	๘๔๕

ที่มาจาก ศูนย์บริการคนพิการจังหวัดน่าน ข้อมูล ณ วันที่ ๓๑ มี.ค.๖๕

จากจำนวนคนพิการทั้งหมด ๒๒,๘๓๗ คน สามารถจำแนกตามประเภทความพิการ ได้ดังนี้ พิการทางการเห็น จำนวน ๒,๑๘๑ คน คิดเป็นร้อยละ ๙.๖๐ พิการทางการได้ยินหรือสื่อความหมาย จำนวน ๕,๕๗๕ คน คิดเป็นร้อยละ ๒๔.๔๐ พิการทางการเคลื่อนไหวหรือทางร่างกาย ๑๑,๐๗๐ คน คิดเป็นร้อยละ ๔๘.๕๐ พิการทางจิตใจหรือพฤติกรรม จำนวน ๑,๒๖๓ คน คิดเป็นร้อยละ ๕.๕๐ พิการทางสติปัญญา จำนวน ๑,๗๑๐ คน คิดเป็นร้อยละ ๗.๕๐ พิการทางการเรียนรู้ จำนวน ๖๘ คน คิดเป็นร้อยละ ๐.๓๐ ออทิสติก จำนวน ๑๒๕ คน คิดเป็นร้อยละ ๐.๕๐ พิการมากกว่า ๑ ประเภท จำนวน ๘๔๕ คน คิดเป็นร้อยละ ๓.๗๐

๓.๗ กลุ่มผู้ด้อยโอกาส

ตารางที่ ๓.๗ แสดงสถานการณ์กลุ่มผู้ด้อยโอกาส จังหวัดน่าน

(หน่วย:คน)

จังหวัด	คนยากจน	คนเร่ร่อน/คนไร้ที่อยู่อาศัย	ไม่มีสถานะทางทะเบียนราษฎร	ผู้พันโทษ	ผู้ติดเชื้อ HIV
น่าน	๓๕,๙๔๙	๑	N/A	๑,๕๒๒	๒,๕๗๐

ที่มาข้อมูล : ๑) คนเร่ร่อน/คนไร้ที่อยู่อาศัย จาก ศคพ.น่าน ณ ๓๑ มีนาคม ๒๕๖๕

๒) ไม่มีสถานะทางทะเบียนราษฎร -

๓) ผู้พันโทษ จาก เรือนจำจังหวัดน่าน ณ วันที่ ๓๑ มีนาคม ๒๕๖๕

๔) ผู้ติดเชื้อ HIV จาก สาธารณสุขจังหวัดน่าน ณ มกราคม ๒๕๖๕

จังหวัดน่าน มีกลุ่มผู้ด้อยโอกาส ดังนี้ คนยากจนจากฐานข้อมูลจากระบบการพัฒนาคนแบบชี้เป้า TP MAP สำนักงานการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ จำนวน ๓๕,๙๔๙ คน คิดเป็นร้อยละ ๗.๖๐ ของจำนวนประชากรทั้งหมด คนเร่ร่อน/คนไร้ที่พึ่ง จำนวน ๑ คน ผู้พันโทษ จำนวน ๑,๕๒๒ คน คิดเป็นร้อยละ ๐.๓๐ ผู้ติดเชื้อ HIV จำนวน ๒,๕๗๐ คน คิดเป็นร้อยละ ๐.๕๐ ของจำนวนประชากรทั้งหมด

บทที่ ๔

สถานการณ์เชิงประเด็นทางสังคมในระดับจังหวัด

๔.๑ สถานการณ์กลุ่มเปราะบางรายครัวเรือน

๔.๑.๑ ตาราง แสดงกลุ่มคนเป้าหมายตามฐานข้อมูลระบบการพัฒนาคนแบบชี้เป้า TP MAP แยกรายมิติ จังหวัดน่าน

จังหวัด	จำนวนคน เปราะบาง	ด้านความ เป็นอยู่	ด้าน การศึกษา	ด้านสุขภาพ	ด้านรายได้	ด้านการ เข้าถึงบริการ ภาครัฐ
น่าน	๔๘,๙๔๔	๑,๕๘๒	๗๖๐	๑,๙๖๙	๒,๔๑๗	๐
รวม	๔๘,๙๔๔	๑,๕๘๒	๗๖๐	๑,๙๖๙	๒,๔๑๗	๐

ที่มา : ฐานข้อมูลระบบการพัฒนาคนแบบชี้เป้า TP MAP สำนักงานการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

หมายเหตุ : กลุ่มคนเปราะบาง หมายถึง บุคคลที่ต้องการได้รับการพึ่งพิงจากผู้อื่น ไม่สามารถแสดงความคิดเห็นได้อย่างอิสระหรือตัดสินใจได้ด้วยตนเอง โดยแบ่งกลุ่มคนเปราะบางได้ดังนี้

- ๑) กลุ่มคนที่มีความเสี่ยงสูงกว่าคนทั่วไป อาทิ หญิงตั้งครรภ์ ผู้สูงอายุ
- ๒) กลุ่มทุพพลภาพ อาทิ ผู้พิการ ผู้ป่วยจิตเวช ผู้ป่วยเด็ก ผู้ป่วยสมองเสื่อม
- ๓) กลุ่มที่ไม่มีอิสระพอในการตัดสินใจ อาทิ นักโทษ ทหารเกณฑ์

จังหวัดน่าน มีจำนวนคนเปราะบางตามฐานข้อมูลระบบการพัฒนาคนแบบชี้เป้า TP MAP สำนักงานการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ จำนวน ๔๘,๙๔๔ คน คิดเป็นร้อยละ ๑๐.๓๐ ของประชากรทั้งจังหวัด โดยแยกรายมิติ ได้ดังนี้ มิติด้านความเป็นอยู่ จำนวน ๑,๕๘๒ คน คิดเป็นร้อยละ ๐.๓๐ มิติด้านการศึกษา จำนวน ๗๖๐ คน คิดเป็นร้อยละ ๐.๒๐ มิติด้านสุขภาพ จำนวน ๑,๙๖๙ คน คิดเป็นร้อยละ ๐.๔๐ มิติด้านรายได้ จำนวน ๒,๔๑๗ คน คิดเป็นร้อยละ ๐.๕๐ และไม่พบผู้ที่ตกเกณฑ์ด้านการเข้าถึงบริการภาครัฐ

๔.๑.๒ ตารางแสดงข้อมูลครัวเรือนเปราะบาง จังหวัดน่าน

จังหวัด	*จำนวน ครัวเรือน เปราะบาง	ครัวเรือนที่ อยู่อาศัยไม่ มั่นคง	**ระดับความเปราะบางของครัวเรือน			
			ระดับ ๐	ระดับ ๑	ระดับ ๒	ระดับ ๓
น่าน	๒๐,๘๘๕	๖๓๙	๑๘,๘๘๘	๓๔๔	๑,๔๗๒	๑๗๑
รวม	๒๐,๘๘๕	๖๓๙	๑๘,๘๘๘	๓๔๔	๑,๔๗๒	๑๗๑

ที่มา : กองตรวจราชการกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ ข้อมูล ณ ๓๑ มีนาคม ๒๕๖๕

*นิยาม ครัวเรือน หมายถึง บุคคลหรือกลุ่มคนที่อยู่ร่วมกันและกินอยู่ร่วมกันในสถานที่เดียวกันจำนวน ๖ เดือน เป็นอย่างน้อย โดยจำแนกได้เป็น ๒ ชนิด คือ

๑) ครัวเรือนคนเดียว ได้แก่ ครัวเรือนซึ่งประกอบด้วยบุคคลคนเดียวโดยไม่เกี่ยวข้องเป็นสมาชิกของครัวเรือนอื่นใดที่อยู่ในบ้านเดียวกันหรือบุคคลคนเดียวอาศัยอยู่ตามลำพังในบ้านหลังหนึ่ง

๒) ครัวเรือนที่ไม่มีความสัมพันธ์ทางเครือญาติ ได้แก่ ครัวเรือนที่มีบุคคลตั้งแต่ ๒ คนขึ้นไป อยู่ร่วมกันในบ้านเดียวกันหรือส่วนหนึ่งของบ้านและร่วมกันในการจัดหาและใช้สิ่งอุปโภค บริโภคอันจำเป็นแก่การครองชีพของบุคคลกลุ่มนั้น บุคคลเหล่านั้นอาจเป็นญาติกันหรือไม่เป็นญาติกันเลย

ครัวเรือนเปราะบาง คือ ครัวเรือนที่มีรายได้รายได้น้อยและมีบุคคลที่มีภาวะพึ่งพิงที่ต้องการได้รับความช่วยเหลือ เช่น ครอบครัวยากจนที่มีเด็กเล็ก แม่เลี้ยงเดี่ยว ผู้สูงอายุ คนพิการ สามารถแบ่งระดับความเปราะบางได้ดังนี้

ครัวเรือนระดับ ๐ หมายถึง ครัวเรือนที่ไม่ตกมิติเรื่องรายได้และมีบุคคลที่มีภาวะพึ่งพิง

ครัวเรือนระดับ ๑ หมายถึง ครัวเรือนที่มีรายได้น้อยและมีปัญหาที่อยู่อาศัย

ครัวเรือนระดับ ๒ หมายถึง ครัวเรือนที่มีรายได้น้อยและมีบุคคลที่อยู่ในภาวะพึ่งพิง ๑ - ๒ คน

ครัวเรือนระดับ ๓ หมายถึง ครัวเรือนที่มีรายได้น้อยและมีบุคคลที่อยู่ในภาวะพึ่งพิงมากกว่า ๒ คน

ครัวเรือนที่มีรายได้น้อย คือ ครัวเรือนที่มีรายได้เฉลี่ยต่อปีไม่เกิน ๑๐๐,๐๐๐ บาท ต่อคน ต่อปี

ภาวะพึ่งพิง หมายถึง คนที่ต้องได้รับการดูแล/ช่วยเหลือจากคนอื่น (อาทิ เด็กเล็ก ผู้สูงอายุ พิการ และผู้ป่วยติดเตียง เป็นต้น)

จังหวัดน่าน มีจำนวนครัวเรือนทั้งสิ้น ๑๑๒,๓๖๘ ครัวเรือน มีครัวเรือนเปราะบางจำนวน ๒๐,๘๘๕ ครัวเรือน คิดเป็นร้อยละ ๑๘.๖๐ ของจำนวนครัวเรือนทั้งหมด โดยแบ่งตามระดับความเปราะบางของครัวเรือน ดังนี้ ครัวเรือนที่มีที่อยู่อาศัยไม่มั่นคง จำนวน ๖๓๙ ครัวเรือน คิดเป็นร้อยละ ๐.๖๐ ครัวเรือนระดับ ๐ คือ ครัวเรือนที่ไม่ตกมิติเรื่องรายได้และมีบุคคลที่มีภาวะพึ่งพิงจำนวน ๑๘,๘๘๘ ครัวเรือน คิดเป็นร้อยละ ๑๖.๘๐ ครัวเรือนระดับ ๑ คือ ครัวเรือนที่มีรายได้น้อยและมีปัญหาที่อยู่อาศัย จำนวน ๓๔๔ ครัวเรือน คิดเป็นร้อยละ ๐.๓๐ ครัวเรือนระดับ ๒ คือ ครัวเรือนที่มีรายได้น้อยและมีบุคคลที่อยู่ในภาวะพึ่งพิง ๑ - ๒ คน จำนวน ๑,๔๗๒ ครัวเรือน คิดเป็นร้อยละ ๑.๓๐ ครัวเรือนระดับ ๓ คือ ครัวเรือนที่มีรายได้น้อยและมีบุคคลที่อยู่ในภาวะพึ่งพิงมากกว่า ๒ คน จำนวน ๑๗๑ ครัวเรือน คิดเป็น ร้อยละ ๐.๒๐

๔.๑.๓ ผลการขับเคลื่อนโครงการพัฒนาคุณภาพชีวิตกลุ่มเปราะบางรายครัวเรือน

(ณ วันที่ ๓๐ มิถุนายน ๒๕๖๕)

ผลการดำเนินงานการขับเคลื่อนโครงการพัฒนาคุณภาพชีวิตกลุ่มเปราะบางรายครัวเรือน จำนวนครัวเรือนเป้าหมาย จำนวน ๓,๑๓๓ ครัวเรือน โดยแยกตามมิติสภาพปัญหา ดังนี้

๑. ครัวเรือนที่มีปัญหาด้านสุขภาพ ดำเนินการให้ความช่วยเหลือแล้ว เช่น การช่วยเหลือเงินสงเคราะห์ครอบครัว / ให้คำแนะนำ/และการประสานส่งต่อหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง จำนวน ๑๙๒ ครัวเรือน
๒. ครัวเรือนที่มีปัญหามิติด้านที่อยู่อาศัย ดำเนินการให้ความช่วยเหลือแล้ว เช่น การช่วยเหลือเงินสงเคราะห์ครอบครัว / ให้คำแนะนำ/และการประสานส่งต่อหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง จำนวน ๑๕๔ ครัวเรือน
๓. ครัวเรือนที่มีปัญหามิติด้านการศึกษา ดำเนินการให้ความช่วยเหลือแล้ว เช่น การช่วยเหลือเงินสงเคราะห์ครอบครัว / ให้คำแนะนำ/และการประสานส่งต่อหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง จำนวน ๓๔๙ ครัวเรือน
๔. ครัวเรือนที่มีปัญหามิติด้านรายได้ ดำเนินการให้ความช่วยเหลือแล้ว เช่น การช่วยเหลือเงินสงเคราะห์ครอบครัว / ให้คำแนะนำ/และการประสานส่งต่อหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง จำนวน ๕๖๑ ครัวเรือน
๕. ครัวเรือนที่มีปัญหามิติด้านการเข้าถึงบริการภาครัฐ โดยให้คำแนะนำ/ประสานให้ได้รับสิทธิ เช่น บัตร พก.เบี้ย ผส.และการประสานส่งต่อ จำนวน ๖๔๗ ครัวเรือน

๔.๒ สถานการณ์ภายใต้การแพร่ระบาดของเชื้อ COVID-19

๔.๒.๑ ตารางแสดงสถานการณ์การแพร่ระบาดของ COVID-19 พื้นที่จังหวัดน่าน

(หน่วย:คน)

จังหวัด	ติดเชื้อสะสม	กำลังรักษา	รักษาหาย	เสียชีวิต
น่าน	๗๕,๗๓๕	๓,๙๙๐	๕๒๑	๘๔
รวม	๗๕,๗๓๕	๓,๙๙๐	๕๒๑	๘๔

ที่มา : รายงานสถานการณ์การแพร่ระบาดของ COVID-19 สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดน่าน ข้อมูล ณ วันที่ 31 พฤษภาคม 2565

สถานการณ์การแพร่ระบาดของเชื้อ COVID-1๙ จังหวัดน่าน มีจำนวนผู้ติดเชื้อยอดสะสม ข้อมูล ตั้งแต่วันที่ ๑ มกราคม ๒๕๖๕ - ๓๑ พฤษภาคม ๒๕๖๕ จำนวน ๗๕,๗๓๕ คน กำลังรักษา จำนวน ๓,๙๙๐ คน รักษาหายแล้ว จำนวน ๕๒๑ คน และมีผู้เสียชีวิต จำนวน ๘๔ คน

๔.๒.๒ ตารางแสดงข้อมูลการได้รับวัคซีนป้องกันโรค โควิด ๑๙ ประชากรในพื้นที่จังหวัดน่าน

(หน่วย:คน)

จังหวัด	เข็มที่ ๑	เข็มที่ ๒	กระตุ้นเข็มที่ ๓ ขึ้นไป	รวมทุกเข็ม (โดส)
น่าน	๓๔๘,๖๒๐	๓๒๙,๗๖๓	๒๒๐,๐๖๒	๘๙๘,๔๔๕
รวม	๓๔๘,๖๒๐	๓๒๙,๗๖๓	๒๒๐,๐๖๒	๘๙๘,๔๔๕

ที่มา : MOPH-Immunization Center (IC) กระทรวงสาธารณสุข ข้อมูล ณ วันที่ ๓๑ พฤษภาคม ๒๕๖๕

ข้อมูลการได้รับวัคซีนป้องกันโรค โควิด ๑๙ ประชากรในพื้นที่จังหวัดน่าน ในระบบฐานข้อมูล MOPH Immunization Center พบว่า ผู้ที่ได้รับวัคซีนสะสม ตั้งแต่วันที่ ๒๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๔ – ๓๑ พฤษภาคม ๒๕๖๕ ทั้งหมด ๘๙๘,๔๔๕ โดส เป็นผู้ได้รับวัคซีนเข็มที่ ๑ จำนวน ๓๔๘,๖๒๐ คน คิดเป็นร้อยละ ๘๑.๒๐ ผู้ได้รับวัคซีนครบตามเกณฑ์ (ได้รับวัคซีน ๒ เข็ม) จำนวน ๓๒๙,๗๖๓ คน คิดเป็นร้อยละ ๗๖.๘๐ และผู้ที่ได้รับวัคซีนเข็มที่ ๓ ขึ้นไป (Booster dose) จำนวน ๒๒๐,๐๖๒ คน คิดเป็นร้อยละ ๕๑.๓๐

๔.๒.๓ ตารางแสดงข้อมูลการให้ความช่วยเหลือผู้ได้รับผลกระทบจากสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรค COVID – 19 พื้นที่จังหวัดน่าน

จังหวัด	ผู้ป่วย COVID – 19 (คน)	ครอบครัว ผู้เสียชีวิตจาก COVID – 19 (ครอบครัว)	ผู้ได้รับผลกระทบ ที่ได้รับการช่วยเหลือ (คน)	ครอบครัวผู้ได้รับ ผลกระทบที่ได้รับการช่วยเหลือ (ครอบครัว)
น่าน	๗๕,๗๓๕	๘๔	๑๖,๔๓๘	๑๖,๔๓๘
รวม	๗๕,๗๓๕	๘๔	๑๖,๔๓๘	๑๖,๔๓๘

ที่มา : ข้อมูลผู้ป่วย COVID – 19 จาก รายงานสถานการณ์การแพร่ระบาดของ COVID-19 สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดน่าน ข้อมูล ณ วันที่ 31 พฤษภาคม 2565 /ข้อมูลครอบครัวผู้เสียชีวิตจาก COVID – 19/ผู้ได้รับผลกระทบที่ได้รับการช่วยเหลือ /ครอบครัวผู้ได้รับผลกระทบที่ได้รับการช่วยเหลือ จาก กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ ณ วันที่ ๓๑ พฤษภาคม ๒๕๖๕

จังหวัดน่าน จากข้อมูลรายงานสถานการณ์การแพร่ระบาดของ COVID-๑๙ ของสำนักงานสาธารณสุขจังหวัดน่าน ณ วันที่ ๓๑ พฤษภาคม ๒๕๖๕ ผู้ป่วย COVID – ๑๙ จำนวน ๗๕,๗๓๕ คน คิดเป็นร้อยละ ๑๕.๙ ของประชากรจังหวัดน่าน มีจำนวนผู้เสียชีวิต ๘๔ ครอบครัว คิดเป็นร้อยละ ๐.๑๐ ผู้ได้รับผลกระทบที่ได้รับการช่วยเหลือ จำนวน ๑๖,๔๓๘ คน คิดเป็นร้อยละ ๒๑.๗๐ ครอบครัวผู้ได้รับผลกระทบที่ได้รับการช่วยเหลือ จำนวน ๑๖,๔๓๘ ครอบครัว คิดเป็นร้อยละ ๒๑.๗๐

บทที่ ๕

การวิเคราะห์และจัดลำดับความรุนแรงของสถานการณ์ทางสังคมจังหวัด

จากการสำรวจข้อมูลสถานการณ์ทางสังคมของจังหวัดน่าน สำนักงานพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จังหวัดน่าน ได้นำข้อมูลมาวิเคราะห์เพื่อประเมินสถานการณ์ทางสังคมและประเด็นปัญหาสำคัญให้สอดคล้องกับกระแสความเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้น เพื่อให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องสามารถนำไปประกอบการตัดสินใจกำหนดมาตรการ และบูรณาการการดำเนินงานในส่วนที่เกี่ยวข้องให้เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผลสูงสุดแก่ประชากรกลุ่มเป้าหมาย โดยสามารถสรุปสถานการณ์ทางสังคมจังหวัดน่านพร้อมข้อเสนอแนะในการป้องกันแก้ไขปัญหา ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

๕.๑ สรุปสถานการณ์ที่สำคัญของจังหวัด

๕.๑.๑ กลุ่มเด็ก

ตารางที่ ๕.๑.๑ แสดงผลการจัดลำดับความรุนแรงของสถานการณ์ทางสังคมจังหวัดน่าน

ลำดับที่	ประเด็นสถานการณ์กลุ่มเป้าหมาย	จำนวนกลุ่มเป้าหมายตามประเด็น (คน)	คิดเป็นร้อยละของประชากรเด็กทั้งหมดในเขตพื้นที่จังหวัด
๑	เด็กที่ได้รับเงินอุดหนุนเพื่อการเลี้ยงดูเด็กแรกเกิด	๑๘,๒๗๘	๒๑.๘๐
๒	เด็กที่ตั้งครรภ์ก่อนวัยอันควร	๒,๓๑๑	๒.๘๐
๓	เด็กที่อยู่ในครอบครัวเลี้ยงเดี่ยว	๓๕๘	๐.๔๐

จากประเด็นสถานการณ์กลุ่มเด็กจังหวัดน่าน ปรากฏว่า ประเด็นสถานการณ์ที่มีความรุนแรง ๓ ลำดับแรก ได้แก่ ลำดับที่ ๑ เด็กที่ได้รับเงินอุดหนุนเพื่อการเลี้ยงดูเด็กแรกเกิด จำนวน ๑๘,๒๗๘ คน คิดเป็นร้อยละ ๒๑.๘๐ ลำดับที่ ๒ เด็กที่ตั้งครรภ์ก่อนวัยอันควร จำนวน ๒,๓๑๑ คน คิดเป็นร้อยละ ๒.๘๐ และลำดับที่ ๓ เด็กที่อยู่ในครอบครัวเลี้ยงเดี่ยว จำนวน ๓๕๘ คน คิดเป็นร้อยละ ๐.๔๐

๕.๑.๒ กลุ่มเยาวชน

ตารางที่ ๕.๑.๒ แสดงผลการจัดลำดับความรุนแรงของสถานการณ์ทางสังคมจังหวัดน่าน

ลำดับที่	ประเด็นสถานการณ์กลุ่มเป้าหมาย	จำนวน กลุ่มเป้าหมาย ตามประเด็น (คน)	คิดเป็นร้อยละ ของประชากรเยาวชนทั้งหมด ในเขตพื้นที่จังหวัด
	เยาวชนที่มีพฤติกรรมไม่เหมาะสม	๑๒๘๓	๒.๘๐
๑	เยาวชนติดเกมส์	๕๙๘	๑.๓๐
๒	เยาวชนสูบบุหรี่	๔๙๙	๑.๑๐
๓	เยาวชนติดเครื่องดื่มแอลกอฮอล์	๑๘๖	๐.๔๐

จากประเด็นสถานการณ์เยาวชนจังหวัดน่าน ปรากฏว่า ประเด็นสถานการณ์ที่มีความรุนแรง ๓ ลำดับแรก ได้แก่ ลำดับที่ ๑ เยาวชนติดเกมส์ จำนวน ๕๙๘ คน คิดเป็นร้อยละ ๑.๓๐ ลำดับที่ ๒ เยาวชนสูบบุหรี่ จำนวน ๔๙๙ คน คิดเป็นร้อยละ ๑.๑๐ และลำดับที่ ๓ เยาวชนติดเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ จำนวน ๑๘๖ คน คิดเป็นร้อยละ ๐.๔๐

๕.๑.๓ กลุ่มสตรี

ตารางที่ ๕.๑.๓ แสดงผลการจัดลำดับความรุนแรงของสถานการณ์ทางสังคมจังหวัดน่าน

ลำดับที่	ประเด็นสถานการณ์กลุ่มเป้าหมาย	จำนวน กลุ่มเป้าหมาย ตามประเด็น (คน)	คิดเป็นร้อยละ ของประชากร สตรีทั้งหมดใน เขตพื้นที่จังหวัด
๑	แม่เลี้ยงเดี่ยวฐานะยากจนที่ต้องเลี้ยงดูบุตรเพียงลำพัง	๓๕๘	๐.๓๐
๒	สตรีที่ถูกเลิกจ้าง/ตกงาน	๑๖๔	๐.๑๐
๓	สตรีที่ถูกทำร้ายร่างกายและจิตใจ	๓๘	๐.๐๓

จากประเด็นสถานการณ์กลุ่มสตรีจังหวัดน่าน ปรากฏว่า ประเด็นสถานการณ์ที่มีความรุนแรง ๓ ลำดับแรก ได้แก่ ลำดับที่ ๑ แม่เลี้ยงเดี่ยวฐานะยากจนที่ต้องเลี้ยงดูบุตรเพียงลำพัง จำนวน ๓๕๘ คน คิดเป็นร้อยละ ๐.๓๐ ลำดับที่ ๒ สตรีที่ถูกเลิกจ้าง/ตกงาน จำนวน ๑๖๔ คน คิดเป็นร้อยละ ๐.๑๐ และลำดับที่ ๓ สตรีที่ถูกทำร้ายร่างกายและจิตใจ จำนวน ๓๘ คน คิดเป็นร้อยละ ๐.๐๓

๕.๑.๔ กลุ่มครอบครัว

ตารางที่ ๕.๑.๔ แสดงผลการจัดลำดับความรุนแรงของสถานการณ์ทางสังคมครอบครัว
จังหวัดน่าน

ลำดับที่	ประเด็นสถานการณ์กลุ่มเป้าหมาย	จำนวนกลุ่มเป้าหมาย ตามประเด็น (คน)	คิดเป็นร้อยละ ของจำนวนครอบครัว ทั้งหมดในเขตพื้นที่ จังหวัด
๑	ครอบครัวยากจน	๓๕,๙๔๙	๓๑.๙๙
๒	ครอบครัวที่มีการจดทะเบียนสมรส	๑,๖๔๓	๑.๔๖
๓	ครอบครัวหย่าร้าง	๗๔๔	๐.๖๖

จากประเด็นสถานการณ์กลุ่มครอบครัวจังหวัดน่าน ปรากฏว่า ประเด็นสถานการณ์ที่มีความรุนแรง ๓ ลำดับแรก ได้แก่ ลำดับที่ ๑ ครอบครัวยากจน จำนวน ๓๕,๙๔๙ คน คิดเป็นร้อยละ ๓๑.๙๙ ลำดับที่ ๒ ครอบครัวที่มีการจดทะเบียนสมรส จำนวน ๑,๖๔๓ คน คิดเป็นร้อยละ ๑.๔๖ และลำดับที่ ๓ ครอบครัวหย่าร้าง จำนวน ๗๔๔ คน คิดเป็นร้อยละ ๐.๖๖

๕.๑.๕ กลุ่มผู้สูงอายุ

ตารางที่ ๕.๑.๕ แสดงผลการจัดลำดับความรุนแรงของสถานการณ์ทางสังคมจังหวัดน่าน

ลำดับที่	ประเด็นสถานการณ์กลุ่มเป้าหมาย	จำนวนกลุ่มเป้าหมาย ตามประเด็น (คน)	คิดเป็นร้อยละ ของจำนวนผู้สูงอายุ ทั้งหมดในเขตพื้นที่ จังหวัด
๑	ผู้สูงอายุที่ได้รับเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุ	๙๗,๗๓๘	๙๔.๒๓
๒	ผู้สูงอายุที่ติดสังคม	๘๒,๙๑๗	๗๙.๙๔
๓	ผู้สูงอายุติดบ้าน	๑,๙๕๘	๑.๘๘

จากประเด็นสถานการณ์กลุ่มผู้สูงอายุจังหวัดน่าน ปรากฏว่า ประเด็นสถานการณ์ที่มีความรุนแรง ๓ ลำดับแรก ได้แก่ ลำดับที่ ๑ ผู้สูงอายุที่ได้รับเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุ จำนวน ๙๗,๗๓๘ คน คิดเป็นร้อยละ ๙๔.๒๓ ลำดับที่ ๒ ผู้สูงอายุที่ติดสังคม จำนวน ๘๒,๙๑๗ คน คิดเป็นร้อยละ ๗๙.๙๔ และลำดับที่ ๓ ผู้สูงอายุติดบ้าน จำนวน ๑,๙๕๘ คน คิดเป็นร้อยละ ๑.๘๘

๕.๑.๖ กลุ่มคนพิการ

ตารางที่ ๕.๑.๖ แสดงผลการจัดลำดับความรุนแรงของสถานการณ์ทางสังคมจังหวัดน่าน

ลำดับที่	ประเด็นสถานการณ์กลุ่มเป้าหมาย	จำนวนกลุ่มเป้าหมายตามประเด็น (คน)	คิดเป็นร้อยละของจำนวนคนพิการทั้งหมดในเขตพื้นที่จังหวัด
๑	คนพิการที่มีบัตรประจำตัวคนพิการ	๒๒,๘๓๗	๑๐๐
๒	คนพิการที่ได้รับเบี้ยยังชีพความพิการ	๒๒,๘๓๗	๑๐๐
๓	คนพิการที่ได้รับเบี้ยผู้สูงอายุ	๑๔,๕๑๗	๖๓.๕๖

จากประเด็นสถานการณ์กลุ่มคนพิการจังหวัดน่าน ปรากฏว่า ประเด็นสถานการณ์ที่มีความรุนแรง ๓ ลำดับแรก ได้แก่ ลำดับที่ ๑ คนพิการที่มีบัตรประจำตัวคนพิการ จำนวน ๒๒,๘๓๗ คน คิดเป็นร้อยละ ๑๐๐ ลำดับที่ ๒ คนพิการที่ได้รับเบี้ยยังชีพความพิการ จำนวน ๒๒,๘๓๗ คน คิดเป็นร้อยละ ๑๐๐ และลำดับที่ ๓ คนพิการที่ได้รับเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุ จำนวน ๑๔,๕๑๗ คน คิดเป็นร้อยละ ๖๓.๕๖

๕.๑.๗ กลุ่มผู้ด้อยโอกาส

ตารางที่ ๕.๑.๗ แสดงผลการจัดลำดับความรุนแรงของสถานการณ์ทางสังคมจังหวัดน่าน

ลำดับที่	ประเด็นสถานการณ์กลุ่มเป้าหมาย	จำนวนกลุ่มเป้าหมายตามประเด็น (คน)	คิดเป็นร้อยละของจำนวนประชากรทั้งหมดในเขตพื้นที่จังหวัด
๑	คนยากจน	๓๕,๙๔๙	๗.๕๕
๒	ผู้ติดเชื้อ HIV	๒,๕๗๐	๐.๕๔
๓	ผู้พันโทษ	๑,๕๒๒	๐.๓๑

จากประเด็นสถานการณ์กลุ่มผู้ด้อยโอกาสจังหวัดน่าน ปรากฏว่า ประเด็นสถานการณ์ที่มีความรุนแรง ๓ ลำดับแรก ได้แก่ ลำดับที่ ๑ คนยากจน จากฐานข้อมูลจากระบบการพัฒนาคนแบบชี้เป้า TP MAP สำนักงานการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ จำนวน ๓๕,๙๔๙ คน คิดเป็นร้อยละ ๗.๕๕ ของจำนวนประชากรทั้งหมด ลำดับที่ ๒ ผู้ติดเชื้อ HIV จำนวน ๒,๕๗๐ คน คิดเป็นร้อยละ ๐.๕๔ และลำดับที่ ๓ ผู้พันโทษ จำนวน ๑,๕๒๒ คน คิดเป็นร้อยละ ๐.๓๑

๕.๒ สถานการณ์เชิงประเด็นสำคัญในพื้นที่แต่ละจังหวัด

❖ สถานการณ์ที่เกิดจากการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID – 19)

สถานการณ์โรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID – 19) จังหวัดน่าน มีจำนวนผู้ติดเชื้อสะสม (๑ มกราคม ๒๕๖๕ - ๓๑ พฤษภาคม ๒๕๖๕) จำนวน ๗๕,๗๓๕ ราย กำลังรักษา ๓,๙๙๐ ราย รักษาหาย ๕๒๑ ราย มีผู้เสียชีวิตสะสม จำนวน ๘๔ ราย

จังหวัดน่าน ยังคงรณรงค์ประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนทั่วไปยังคงให้ความสำคัญกับการป้องกันการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ (COVID – ๑๙) อย่างเข้มงวด รวมถึงการให้ความสำคัญของการรับวัคซีน ข้อมูลการได้รับวัคซีนป้องกันโรค โควิด ๑๙ ประชากรในพื้นที่จังหวัดน่าน ในระบบฐานข้อมูล MOPH Immunization Center พบว่า ผู้ที่ได้รับวัคซีนสะสม ตั้งแต่วันที่ ๒๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๔ - ๓๑ พฤษภาคม ๒๕๖๕ ทั้งหมด ๘๙๘,๔๔๕ โดส เป็นผู้ได้รับวัคซีนเข็มที่ ๑ จำนวน ๓๔๘,๖๒๐ คน คิดเป็นร้อยละ ๘๑.๒๐ ผู้ได้รับวัคซีนครบตามเกณฑ์ (ได้รับวัคซีน ๒ เข็ม) จำนวน ๓๒๙,๗๖๓ คน คิดเป็นร้อยละ ๗๖.๘๐ และผู้ที่ได้รับวัคซีนเข็มที่ ๓ ขึ้นไป (Booster dose) จำนวน ๒๒๐,๐๖๒ คน คิดเป็นร้อยละ ๕๑.๓๐

จังหวัดน่าน ได้ให้ความช่วยเหลือเยียวยาผู้ที่ได้รับผลกระทบจากสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ (COVID – ๑๙) เป็นเงินสงเคราะห์ครอบครัว รวมจำนวน ๑๖,๔๓๘ ราย จำแนกได้ดังนี้ (ข้อมูล ณ วันที่ ๓๐ มิถุนายน ๒๕๖๕)

- ๑) เงินสงเคราะห์ผู้ประสบปัญหาทางสังคมกรณีฉุกเฉิน จำนวน ๑๐๑ ราย
- ๒) เงินสงเคราะห์ผู้มีรายได้น้อยและไร้ที่พึ่ง จำนวน ๔๔๗ ราย
- ๓) เงินสงเคราะห์เด็กในครอบครัวยากจน จำนวน ๑,๑๖๗ ราย
- ๔) เงินสงเคราะห์ผู้สูงอายุในภาวะยากลำบาก จำนวน ๑๒๐ ราย
- ๕) เงินสงเคราะห์เพื่อฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการ จำนวน ๓๒ ราย
- ๖) เงินเยียวยาผู้ที่ได้รับผลกระทบการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID – 19) จำนวน ๑๔,๕๗๑ ราย

บทที่ ๖

บทสรุปและข้อเสนอแนะ

๖.๑ บทสรุป

จากการรวบรวมข้อมูลทุติยภูมิจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และข้อมูลปฐมภูมิที่รวบรวมจากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในพื้นที่จังหวัดน่าน สำนักงานพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จังหวัดน่าน ได้ดำเนินการจัดทำรายงานสถานการณ์ทางสังคมจังหวัดน่าน โดยมีประเด็นปัญหาสถานการณ์ดังนี้

๖.๑.๒ สถานการณ์เชิงกลุ่มเป้าหมาย

๑) สถานการณ์เด็ก (อายุต่ำกว่า ๑๘ ปีบริบูรณ์)

จังหวัดน่านมีประชากรเด็ก จำนวน ๘๓,๙๙๘ คน คิดเป็นร้อยละ ๑๗.๗๐ ของประชากรทั้งหมด พบว่าจำนวนประชากรเด็กมีจำนวน ลดลง จากปีที่ผ่านมาถึง ๑,๒๐๑ คน

จากประเด็นสถานการณ์กลุ่มเด็กจังหวัดน่าน ปรากฏว่า ประเด็นสถานการณ์ที่มีความรุนแรง ๓ ลำดับแรก ได้แก่ ลำดับที่ ๑ เด็กที่ได้รับเงินอุดหนุนเพื่อการเลี้ยงดูเด็กแรกเกิด จำนวน ๑๘,๒๗๘ คน คิดเป็นร้อยละ ๒๑.๘๐ ลำดับที่ ๒ เด็กที่ตั้งครรภ์ก่อนวัยอันควร จำนวน ๒,๓๑๑ คน คิดเป็นร้อยละ ๒.๘๐ และลำดับที่ ๓ เด็กที่อยู่ในครอบครัวเลี้ยงเดี่ยว จำนวน ๓๕๘ คน คิดเป็นร้อยละ ๐.๔๐

๒) สถานการณ์เยาวชน (อายุ ๑๘ - ๒๕ ปี)

จังหวัดน่านมีประชากรเยาวชน จำนวน ๔๕,๑๙๑ คน คิดเป็นร้อยละ ๙.๔๙ ของประชากรทั้งหมด พบว่าจำนวนประชากรเยาวชนมีจำนวน ลดลง จากปีที่ผ่านมาจำนวน ๒,๐๔๕ คน

สถานการณ์เยาวชนที่น่าเป็นห่วง ดังนี้ ประเด็นสถานการณ์ที่มีความรุนแรง ๓ ลำดับแรก ได้แก่ ลำดับที่ ๑ เยาวชนติดเกมส์ จำนวน ๕๘๘ คน คิดเป็นร้อยละ ๑.๓๐ ลำดับที่ ๒ เยาวชนสูบบุหรี่ จำนวน ๔๘๙ คน คิดเป็นร้อยละ ๑.๑๐ และลำดับที่ ๓ เยาวชนติดเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ จำนวน ๑๘๖ คน คิดเป็นร้อยละ ๐.๔๐

๓) สถานการณ์สตรี (สตรีที่มีอายุ ๒๖ - ๕๙ ปี)

จังหวัดน่านมีประชากรสตรี จำนวน ๑๒๐,๘๒๙ คน คิดเป็นร้อยละ ๒๕.๓๙ ของประชากรทั้งหมด สถานการณ์สตรีที่น่าเป็นห่วง ดังนี้ ประเด็นสถานการณ์ที่มีความรุนแรง ๓ ลำดับแรก ได้แก่ ลำดับที่ ๑ แม่เลี้ยงเดี่ยวฐานะยากจนที่ต้องเลี้ยงดูบุตรเพียงลำพัง จำนวน ๓๕๘ คน คิดเป็นร้อยละ ๐.๓๐ ลำดับที่ ๒ สตรีที่ถูกเลิกจ้าง/ตกงาน จำนวน ๑๖๔ คน คิดเป็นร้อยละ ๐.๑๐ และลำดับที่ ๓ สตรีที่ถูกทำร้ายร่างกายและจิตใจ จำนวน ๓๘ คน คิดเป็นร้อยละ ๐.๐๓

๔) สถานการณ์ครอบครัว

จังหวัดน่านมีกลุ่มครอบครัว จำนวนทั้งสิ้น ๑๑๒,๓๖๓ ครอบครัว โดยมีสถานการณ์ครอบครัวที่น่าเป็นห่วง ดังนี้ จากประเด็นสถานการณ์กลุ่มครอบครัวจังหวัดน่าน ปรากฏว่า ประเด็นสถานการณ์ที่มีความรุนแรง ๓ ลำดับแรก ได้แก่ ลำดับที่ ๑ ครอบครัวยากจน จำนวน ๓๕,๙๔๙ คน คิดเป็นร้อยละ ๓๑.๙๙ ลำดับที่ ๒ ครอบครัวที่มีการจดทะเบียนสมรส จำนวน ๑,๖๔๓ คน คิดเป็นร้อยละ ๑.๔๖ และลำดับที่ ๓ ครอบครัวหย่าร้าง จำนวน ๗๔๔ คน คิดเป็นร้อยละ ๐.๖๖

๕) สถานการณ์ผู้สูงอายุ (อายุ ๖๐ ปีขึ้นไป)

จังหวัดน่านมีผู้สูงอายุ จำนวน ๑๐๓,๗๑๗ คน คิดเป็นร้อยละ ๒๑.๗๙ จากประชากรทั้งจังหวัด แยกเป็นเพศชาย ๔๙,๕๘๘ คน เพศหญิง ๕๔,๑๒๙ คน จังหวัดน่านมีจำนวนผู้สูงอายุมากเป็นอันดับ ๔๒ ของประเทศ และเป็นอันดับที่ ๑๒ ของ ๑๗ จังหวัดภาคเหนือ ซึ่งหมายถึง จังหวัดน่านเป็น "สังคมผู้สูงอายุอย่างสมบูรณ์" จังหวัดน่านมีจำนวนผู้สูงอายุเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง โดยปี ๒๕๖๔ มีจำนวนผู้สูงอายุเพิ่มจากปี ๒๕๖๓ จำนวน ๔,๗๙๘ คน

สถานการณ์ผู้สูงอายุของจังหวัดน่านที่น่าเป็นห่วง ได้แก่ จากประเด็นสถานการณ์กลุ่มผู้สูงอายุจังหวัดน่าน ปรากฏว่า ประเด็นสถานการณ์ที่มีความรุนแรง ๓ ลำดับแรก ได้แก่ ลำดับที่ ๑ ผู้สูงอายุที่ได้รับเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุ จำนวน ๙๗,๗๓๘ คน คิดเป็นร้อยละ ๙๔.๒๓ ลำดับที่ ๒ ผู้สูงอายุที่ติดสังคม จำนวน ๘๒,๙๑๗ คน คิดเป็นร้อยละ ๗๙.๙๔ และลำดับที่ ๓ ผู้สูงอายุติดบ้าน จำนวน ๑,๙๕๘ คน คิดเป็นร้อยละ ๑.๘๘

๖) สถานการณ์คนพิการ

ข้อมูล ณ วันที่ ๓๑ มีนาคม ๒๕๖๕ พบว่าจังหวัดน่านมีคนพิการ จำนวน ๒๒,๘๓๗ คน คิดเป็นร้อยละ ๔.๗๙ ของประชากรทั้งจังหวัด แยกเป็นเพศชาย ๑๑,๘๘๑ คน เพศหญิง ๑๐,๙๕๖ คน ซึ่งจังหวัดน่าน ประเภทความพิการที่พบมากที่สุด ๓ อันดับแรก คือ (๑) พิการทางการเคลื่อนไหวหรือทางกาย จำนวน ๑๑,๐๗๐ คน (๒) พิการทางการได้ยินหรือสื่อความหมาย จำนวน ๕,๕๗๕ คน (๓) พิการทางการเห็น จำนวน ๒,๑๘๑ คน และช่วงอายุที่มีจำนวนคนพิการมากที่สุด คือ ผู้ที่มีอายุ ๖๐ ปีขึ้นไป จำนวน ๑๔,๕๑๗ คน คิดเป็นร้อยละ ๖๓.๕๖ ของจำนวนคนพิการ

จากประเด็นสถานการณ์กลุ่มคนพิการจังหวัดน่าน ปรากฏว่า ประเด็นสถานการณ์ที่มีความรุนแรง ๓ ลำดับแรก ได้แก่ ลำดับที่ ๑ คนพิการที่มีบัตรประจำตัวคนพิการ จำนวน ๒๒,๘๓๗ คน คิดเป็นร้อยละ ๑๐๐ ลำดับที่ ๒ คนพิการที่ได้รับเบี้ยยังชีพความพิการ จำนวน ๒๒,๘๓๗ คน คิดเป็นร้อยละ ๑๐๐ และลำดับที่ ๓ คนพิการที่ได้รับเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุ จำนวน ๑๔,๕๑๗ คน คิดเป็นร้อยละ ๖๓.๕๖

๗) สถานการณ์ผู้ด้อยโอกาส

จากประเด็นสถานการณ์กลุ่มผู้ด้อยโอกาสจังหวัดน่าน ปรากฏว่า ประเด็นสถานการณ์ที่มีความรุนแรง ๓ ลำดับแรก ได้แก่ ลำดับที่ ๑ คนยากจน จากฐานข้อมูลจากระบบการพัฒนาคนแบบชี้เป้า TP MAP สำนักงานการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ จำนวน ๓๕,๙๔๙ คน คิดเป็นร้อยละ ๗.๕๕ ของจำนวนประชากรทั้งหมด ลำดับที่ ๒ ผู้ติดเชื้อ HIV จำนวน ๒,๕๗๐ คน คิดเป็นร้อยละ ๐.๕๔ และลำดับที่ ๓ ผู้พันโทษ จำนวน ๑,๕๒๒ คน คิดเป็นร้อยละ ๐.๓๑

๘) สถานการณ์เชิงประเด็น

❖ สถานการณ์ที่เกิดจากการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID – 19)

สถานการณ์โรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID – 19) จังหวัดน่าน มีจำนวนผู้ติดเชื้อสะสม (๑ มกราคม ๒๕๖๕ - ๓๑ พฤษภาคม ๒๕๖๕) จำนวน ๗๕,๗๓๕ ราย กำลังรักษา ๓,๙๙๐ ราย รักษาหาย ๕๒๑ ราย มีผู้เสียชีวิตสะสม จำนวน ๘๔ ราย

ประชากรในพื้นที่จังหวัดน่าน ในระบบฐานข้อมูล MOPH Immunization Center พบว่า ผู้ที่ได้รับวัคซีนสะสม ตั้งแต่วันที่ ๒๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๔ - ๓๑ พฤษภาคม ๒๕๖๕ ทั้งหมด ๘๙๘,๔๔๕ โดส เป็นผู้ได้รับวัคซีนเข็มที่ ๑ จำนวน ๓๔๘,๖๒๐ คน คิดเป็นร้อยละ ๘๑.๒๐ ผู้ได้รับวัคซีนครบตามเกณฑ์ (ได้รับวัคซีน ๒ เข็ม) จำนวน ๓๒๙,๗๖๓ คน คิดเป็นร้อยละ ๗๖.๘๐ และผู้ที่ได้รับวัคซีนเข็มที่ ๓ ขึ้นไป (Booster dose) จำนวน ๒๒๐,๐๖๒ คน คิดเป็นร้อยละ ๕๑.๓๐

จังหวัดน่าน ได้ให้ความช่วยเหลือเยียวยาผู้ที่ได้รับผลกระทบจากสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ (COVID – ๑๙) เป็นเงินสงเคราะห์ครอบครัว รวมจำนวน ๑๖,๔๓๘ ราย จำแนกได้ดังนี้ (ข้อมูล ณ วันที่ ๓๐ มิถุนายน ๒๕๖๕)

- ๑) เงินสงเคราะห์ผู้ประสบปัญหาทางสังคมกรณีฉุกเฉิน จำนวน ๑๐๑ ราย
- ๒) เงินสงเคราะห์ผู้มีรายได้น้อยและไร้ที่พึ่ง จำนวน ๔๔๗ ราย
- ๓) เงินสงเคราะห์เด็กในครอบครัวยากจน จำนวน ๑,๑๖๗ ราย
- ๔) เงินสงเคราะห์ผู้สูงอายุในภาวะยากลำบาก จำนวน ๑๒๐ ราย
- ๕) เงินสงเคราะห์เพื่อฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการ จำนวน ๓๒ ราย
- ๖) เงินเยียวยาผู้ที่ได้รับผลกระทบการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID – 19) จำนวน ๑๔,๕๗๑ ราย

๖.๒ ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

๑) ควรมีการสร้างความรู้ ความเข้าใจ และการมีส่วนร่วมในการจัดทำสถานการณ์ทางสังคมให้กับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

๒) ควรสร้างความน่าเชื่อถือและความไว้วางใจ โดยมีการเพิ่มระบบการจัดเก็บข้อมูลขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอย่างมีประสิทธิภาพ

๖.๓ ข้อเสนอแนะเชิงปฏิบัติระดับจังหวัด

การจัดทำรายงานสถานการณ์ทางสังคมจังหวัด เป็นการรวบรวม วิเคราะห์ข้อมูลด้านสังคมในพื้นที่ ซึ่งดำเนินการทุกปี เพื่อนำไปใช้เป็นข้อมูลในการวางแผน/ขับเคลื่อนงานตามภารกิจ กระทรวงควรมีการกำหนดระยะเวลาในการจัดเก็บข้อมูลให้เหมาะสม

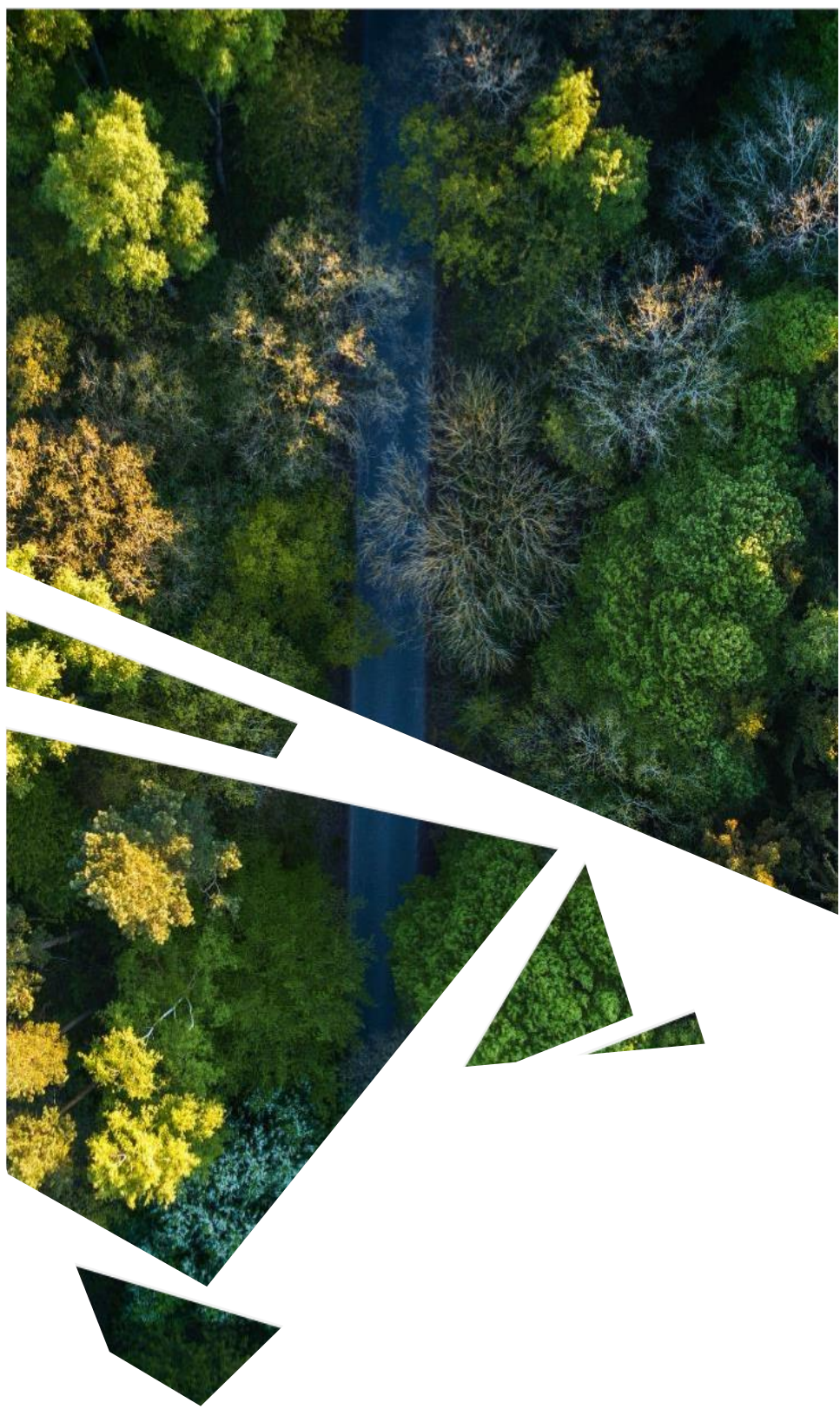
คณะผู้จัดทำ

ที่ปรึกษา :

นางอัญชรินทร์ กลิ่นศิริ พัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จังหวัดน่าน

ผู้จัดทำ :

๑. นายคณพัฒน์ ศรีแก้ว รักษาการหัวหน้ากลุ่มนโยบายและวิชาการ
๒. นางจิรนนท์ ยาวีราช นักพัฒนาสังคม
๓. นายพรสิทธิ์ ชุนนิรงค์ นักพัฒนาสังคม
๔. นางสาวขวัญชนก ดีแท้ นักพัฒนาสังคม
๕. นางรัชนิพร กันคำ เจ้าหน้าที่ศูนย์ปฏิบัติการป้องกันและปราบปรามการ
ค้ามนุษย์จังหวัดน่าน

สำนักงานพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จังหวัดน่าน
ศาลากลางจังหวัดน่าน
ถนนน่าน-พะเยา ตำบลไชยสถาน อำเภอเมืองน่าน จังหวัดน่าน ๕๕๐๐๐
เบอร์โทรศัพท์ ๐๕๔-๗๑๖๔๐๓ โทรสาร ๐๕๔-๗๑๖๔๐๒

E-mail : nan@m-society.go.th

